

ระเบียบกองทัพบก
ว่าด้วยการบริหารจัดการที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง
พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการบริหารจัดการที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้างของกองทัพบก เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒, กฎกระทรวงการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๓, กฎกระทรวงการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๔ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงให้วางระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยการบริหารจัดการที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก ระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยการบริหารจัดการที่ดินของกองทัพบก พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ที่ดินของกองทัพบก” หมายความว่า ที่ดินในความครอบครองใช้ประโยชน์ของกองทัพบก ประกอบด้วย ที่ราชพัสดุ ที่ป่าสงวนแห่งชาติที่กรมป่าไม้อนุญาตให้กองทัพบกใช้ประโยชน์ ที่สาธารณประโยชน์ ที่กระทรวงมหาดไทยอนุญาตให้กองทัพบกใช้ประโยชน์ หรือที่ดินอื่น ๆ ที่กองทัพบกมีสิทธิใช้ประโยชน์อยู่ตามกฎหมาย

“การปกครองที่ดิน” หมายความว่า การใช้อำนาจตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ในการคุ้มครองรักษา ดูแล ใช้ ควบคุม ที่ดินของกองทัพบก

“การบริหารจัดการที่ดิน” หมายความว่า การกำหนดหลักการปฏิบัติงานด้านที่ดิน อำนาจหน้าที่ของหน่วยในสายงานที่ดินที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ และวิธีการปกครองดูแล บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์ในที่ดินของกองทัพบก

“หนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน” หมายความว่า หนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน และหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

“สายงานที่ดินของกองทัพบก” หมายความว่า กองทัพบก (กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก) - กรมยุทธโยธาทหารบก - หน่วยรับผิดชอบพื้นที่ - หน่วยปกครองที่ดิน - หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน

“หน่วยรับผิดชอบพื้นที่” หมายความว่า กองทัพภาค

“หน่วยปกครองที่ดิน” หมายความว่า มณฑลทหารบก

“หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน” หมายความว่า หน่วยที่กองทัพบกมีคำสั่งให้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งมีสถานะเป็นส่วนราชการ (หน่วยตามสายงานปกติ) จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง หรือตามอัตรารการจัดและยุทโธปกรณ์/อัตรานเฉพาะกิจ

“ที่ราชพัสดุ” หมายความว่า ที่ราชพัสดุ ตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ ซึ่งหมายถึง ที่ดินราชพัสดุ และอาคารราชพัสดุ

“หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน” หมายความว่า หน่วยที่กองทัพบกมีคำสั่งให้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งมีสถานะเป็นส่วนราชการ (หน่วยตามสายงานปกติ) จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชกฤษฎีกากฎกระทรวง หรือตามอัตรากการจัดและยุทโธปกรณ์/อัตรานเฉพาะกิจ

“ที่ราชพัสดุ” หมายความว่า ที่ราชพัสดุ ตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ ซึ่งหมายถึง ที่ดินราชพัสดุ และอาคารราชพัสดุ

“อาคาร” หมายความว่า ดึก บ้าน เรือนโรง และอื่น ๆ ในสภาพคล้ายคลึงกันอันได้มุ่งหมายให้เป็นที่พักอาศัยประจำของทหาร, ยาน/สัตว์พาหนะ, สัตว์ทางทหาร และเป็นที่เก็บหรือผลิตสิ่งของเครื่องใช้ เป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งสิ่งที่เป็นอนุสรณ์ด้วย เช่น สำนักงานหรือที่พักอาศัย, คลัง, โรงงาน, สาธารณสถาน, ปูนีเยสถาน และอนุสาวรีย์ เป็นต้น

“สิ่งปลูกสร้าง” หมายความว่า สิ่งที่ทำการก่อสร้างขึ้นโดยมิได้กำหนดเป็นอาคาร แต่เพื่อประกอบอาคารหรือกิจการบางอย่างในหลักการก่อสร้าง เช่น เสาธง, บ่อมยาม, หอดตรวจการณ์, รั้ว, กำแพง, ทางระบายน้ำ, ถนน, สะพาน เป็นต้น

“การก่อสร้าง” หมายความว่า การจัดทำกิจการที่เกี่ยวกับอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ไม่ว่าอาคารและหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ จะประกอบขึ้นด้วยวัสดุใด ขนาดใด และจะอยู่ในลักษณะสร้างใหม่ สร้างเพิ่ม ต่อเติม เปลี่ยนแปลง แก้ไข ซ่อม รื้อ ก็ตาม เมื่อกล่าวเป็นส่วนรวมให้อยู่ในการก่อสร้างทั้งสิ้น หากจะแยกกล่าวให้เรียกตามวิธีการนั้น ๆ

“ทะเบียนประวัติ” หมายความว่า รายละเอียดของอาคาร และสิ่งปลูกสร้างของกองทัพบก ซึ่งต้องมีหมายเลขสินทรัพย์ เลขที่การจัดซื้อ - จัดจ้าง วัน/เดือน/ปี ของคำสั่งอนุมัติให้ทำการก่อสร้าง, แผนผังแสดงเขตที่ตั้ง และหมายเลขประจำอาคาร และสิ่งปลูกสร้างโดยตลอด, แบบ และรายการ, วัน/เดือน/ปี ที่เริ่มทำงาน และแล้วเสร็จ ชื่อผู้ทำการก่อสร้าง ราคา/ค่าจ้าง, หลักฐานการส่งมอบ - รับมอบ อาคารสิ่งปลูกสร้าง

“ประวัติการก่อสร้าง” หมายความว่า การบันทึกประวัติอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่ก่อสร้างขึ้นใหม่

“ประวัติการซ่อมแซม” หมายความว่า อาคารและสิ่งปลูกสร้างเดิมที่ชำรุดทรุดโทรมได้มีการแก้ไขปรับปรุง ซ่อมแซมให้มีสภาพใช้ได้ จะต้องมีการบันทึกรายการซ่อมลงในประวัติการซ่อมอาคารและสิ่งปลูกสร้างทุกครั้ง

“ประวัติการต่อเติม” หมายความว่า อาคารและสิ่งปลูกสร้าง ที่ได้มีการสร้างเพิ่มเติมจากสภาพของอาคารเดิม จะต้องมีการบันทึกประวัติอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่ต่อเติม

“หน่วยครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้าง” หมายความว่า หน่วยที่เป็นเจ้าของอาคารตามอัตรากอาคารหรือนอกอัตรากอาคาร

“การจำหน่ายอาคารและสิ่งปลูกสร้าง” หมายความว่า การดำเนินการวิธีนำอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่รื้อถอน ออกจากทะเบียนที่ราชพัสดุของกรมธนารักษ์ และตัดยอดออกจากบัญชีคุมของกองทัพบก

“การจำหน่ายวัสดุที่ได้จากที่ราชพัสดุ” หมายความว่า การจำหน่ายวัสดุที่ได้จากการรื้อถอน หรือการจำหน่ายต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่น ๆ ที่ได้จากที่ราชพัสดุ ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๕ ให้ เจ้ากรมส่งกำลังบำรุงทหารบก เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

นโยบายและหลักการปฏิบัติงานด้านที่ดิน

ข้อ ๖ หน่วยของกองทัพบก จะต้องปกครอง ดูแล บำรุงรักษาที่ดินของกองทัพบก ให้สามารถ
ใช้ประโยชน์ได้ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ให้ความเร่งด่วนกับการมีหนังสือสำคัญ
สำหรับที่ดิน การป้องกันการบุกรุกที่ดิน โดยการกำหนดแนวเขตที่ดินของกองทัพบกให้ชัดเจน ดำเนินการแก้ไขปัญหา
การบุกรุกที่ดินตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสอดคล้อง
กับนโยบายของรัฐบาล

ข้อ ๗ หน่วยตามสายงานที่ดินจะต้องยึดถือหลักการปฏิบัติงาน ดังนี้

๗.๑ การบริหารจัดการที่ดินของกองทัพบกในทุกระดับชั้น หน่วยตามสายงานที่ดิน
จะต้องดำเนินการในรูปของคณะกรรมการบริหารจัดการที่ดินของหน่วย

๗.๒ การจัดทำประวัติที่ดินเป็นความเร่งด่วนลำดับแรกที่หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน
จะต้องจัดทำ เมื่อจัดทำเรียบร้อยแล้วให้เก็บรักษาไว้ที่หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน ๑ ชุด ส่งให้หน่วยปกครอง
ที่ดิน ๑ ชุด หน่วยปกครองที่ดินสำเนาให้กองทัพบก กรมยุทธโยธาทหารบก และกรมส่งกำลังบำรุงทหารบก
หน่วยละ ๑ ชุด

๗.๓ ให้ความเร่งด่วนต่อการขออนุญาตหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินในที่ดินของกองทัพบก
เพื่อแสดงความเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมาย เช่น ขออนุญาตหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในพระราชพัสดุ
หรือเอกสารสิทธิในที่ดินที่กองทัพบกมีสิทธิ กรณีไม่สามารถขออนุญาตหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง
หรือโฉนดที่ดินแปลงใหญ่ได้ ให้ขออนุญาตเป็นแปลงเล็กไปก่อนเท่าที่ไม่มีการคัดค้านและความสามารถ
ด้านงบประมาณ สำหรับแปลงที่ดินที่มีโฉนดที่ดินแล้วไม่จำเป็นต้องขออนุญาตหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง
ส่วนแปลงที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดิน ให้ดำเนินการขออนุญาตโฉนดที่ดินต่อไป

๗.๔ ที่สาธารณประโยชน์ ซึ่ง กระทรวงมหาดไทย อนุญาตให้ กองทัพบก ใช้ประโยชน์
ให้พิจารณาดำเนินการขออนุญาตสภาพที่ดิน เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุต่อไป และให้ดำเนินการขออนุญาต
หนังสือสำคัญสำหรับที่ดินด้วย สำหรับที่ป่าสงวนแห่งชาติที่กรมป่าไม้อนุญาตให้กองทัพบกใช้ประโยชน์
ต้องพิจารณาก่อนว่ากรมป่าไม้มีนโยบายให้เพิกถอนสภาพหรือไม่

๗.๕ หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินต้องจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ในที่ดินทุกแปลง
โดยแบ่งการใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมของสภาพที่ดิน และทำเลที่ตั้ง ได้แก่

๗.๕.๑ พื้นที่ตั้งหน่วยและสาธารณูปโภค หมายความว่า พื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของ
อาคารที่ทำการของหน่วยทหาร ตลอดจนที่ตั้งของระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สนามฝึก
สำหรับใช้ฝึกภายในที่ตั้งหน่วย และให้รวมถึงพื้นที่ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ของ กรมการสัตว์ทหารบก

๗.๕.๒ พื้นที่ฝึก หมายความว่า พื้นที่สำหรับการฝึกภาคสนามนอกที่ตั้งหน่วย

๗.๕.๓ พื้นที่เพื่อสวัสดิการของหน่วย หมายความว่า พื้นที่สำหรับการใช้ดำเนินการ
โครงการสวัสดิการตามระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในกองทัพบก ที่มีผลบังคับใช้อยู่
ในขณะนั้น

๗.๕.๔ พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว หมายความว่า พื้นที่ที่หน่วยจัดไว้สำหรับเป็นสถานที่ท่องเที่ยวภายในหน่วยทหาร รวมถึงพื้นที่ที่หน่วยใช้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการเสริมสร้างสุขภาพให้กับกำลังพลของหน่วยและประชาชนทั่วไปด้วย

๗.๕.๕ พื้นที่สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมายความว่า พื้นที่ที่หน่วยได้จัดสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอยู่แล้ว และพื้นที่ที่หน่วยเตรียมไว้สำหรับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในอนาคต

๗.๕.๖ พื้นที่ที่ส่วนราชการนอกกองทัพบกใช้ประโยชน์ หมายความว่า พื้นที่ในความครอบครองของ กองทัพบก ซึ่งมีส่วนราชการภายนอก กองทัพบก เช่น กระทรวงกลาโหม, กองทัพเรือ, กองทัพอากาศ หรือส่วนราชการอื่น ๆ มาขอใช้ประโยชน์ โดยกองทัพบก อนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่แล้ว (ไม่ได้ส่งคืนกรมธนารักษ์)

๗.๕.๗ พื้นที่ที่ราชกรบูรกุ และจัดให้ราชกรเช่าแล้ว หมายความว่า พื้นที่ที่ราชกรบูรกุ โดยราชกรยอมรับว่าบุกรุกและยินยอมเช่าที่ดินกับทางราชการแล้ว

๗.๕.๘ พื้นที่ที่ราชกรบูรกุ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการพิสูจน์สิทธิ หมายความว่า พื้นที่ที่ราชกรบูรกุ โดยราชกรไม่ยอมรับว่าบุกรุก จึงต้องดำเนินการพิสูจน์กรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าว

๗.๕.๙ พื้นที่อื่น ๆ นอกจากข้อ ๗.๕.๑ - ๗.๕.๘

๗.๖ ให้นำที่ดินของกองทัพบกมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกองทัพบก ทั้งในรูปแบบสวัสดิการและรูปแบบอื่น ๆ ทั้งนี้ ต้องกำหนดพื้นที่ดำเนินการให้สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามข้อ ๗.๕ เพื่อมุ่งไปสู่การดูแลรักษาที่ดินของกองทัพบก เช่น การก่อสร้างรั้ว การขุดคูน้ำ การทำถนนแสดงแนวเขตที่ดินของกองทัพบก และด้านสวัสดิการของกำลังพล เป็นต้น

๗.๗ ให้นำที่ดินที่ราชกรได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายมาเป็นของกองทัพบก กรณีที่ราชกรถือครองที่ดินโดยมีเอกสารสิทธิเป็นโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ในเขตที่ดินของกองทัพบก ห้ามกำลังพลของกองทัพบกดำเนินการ อันเป็นการขัดขวางหรือห้ามการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินของราชกรดังกล่าว ให้หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินตรวจสอบว่าเอกสารสิทธิดังกล่าวออกโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ หรือเป็นการออกเอกสารสิทธิทับซ้อนในเขตที่ดินของกองทัพบก โดยมีหนังสือแจ้งเจ้าพนักงานที่ดินในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อขอทราบข้อเท็จจริง และขอตรวจสอบสารบบที่ดินซึ่งการได้มาของเอกสารสิทธิ หากเป็นที่ราชพัสดุ ให้แจ้งธนารักษ์พื้นที่ทราบด้วย แล้วรายงานกองทัพบกเพื่อทราบ ตามสายงานที่ดินและเสนอเรื่องให้คณะกรรมการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐจังหวัด (คพร.จังหวัด) เพื่อพิสูจน์สิทธิ และ/หรือเข้าสู่กระบวนการทางศาล

๗.๘ การใช้ประโยชน์/ขอเช่าที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้างของหน่วยงานอื่นนอกกองทัพบก เช่น ที่ดินสาธารณประโยชน์ ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ หรือที่ดินอื่น ๆ หน่วยของกองทัพบกที่มีความต้องการใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว ต้องดำเนินการตรวจสอบสถานะของที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้างก่อนแล้วจึงเสนอความต้องการขอใช้ พร้อมทั้งเหตุผลความจำเป็น ตลอดจนเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่กฎหมายของที่ดินนั้นกำหนด รายงานตามสายงานที่ดินของกองทัพบก เพื่อขออนุมัติใช้ประโยชน์/ขอเช่าและขอรับมอบอำนาจ

จากผู้บัญชาการทหารบกในการดำเนินการขอใช้ประโยชน์/ขอเช่าที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง ทั้งนี้ จะต้องเสนอความต้องการเท่าที่หน่วยมีความจำเป็นเท่านั้น

๗.๙ การป้องกันและการแก้ไขการบุกรุกที่ดินของกองทัพบก ให้ดำเนินการด้วยความรอบคอบ ตามขั้นตอนที่ถูกต้องเหมาะสม ตามระเบียบคำสั่งของกองทัพบก และของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ใช้หลักรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ควบคู่กันไป ทั้งนี้ ให้หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินแสดงความเป็นเจ้าของที่ดินและใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างต่อเนื่อง โดยการปักป้ายแสดงความเป็นผู้ทรงสิทธิในที่ดิน การลาดตระเวนและเฝ้าตรวจ การฝึก จัดชุดมวลชนสัมพันธ์กับราษฎรในพื้นที่ และดำเนินการอื่น ตามความริเริ่มของหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือตามที่มีการสั่งการ

๗.๑๐ การป้องกันและการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของกองทัพบก ให้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้ประสาน หน่วยปกครองที่ดินเพื่อขอทราบแนวทางปฏิบัติ และ/หรือขอความช่วยเหลือ กรณี หน่วยปกครองที่ดิน ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ให้รายงาน หน่วยรับผิดชอบพื้นที่ เพื่อร่วมพิจารณาดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้หรือเกินอำนาจให้รายงาน กองทัพบก ผ่าน กรมยุทธโยธาทหารบก

๗.๑๑ กรณีราษฎรร้องเรียนขอความเป็นธรรมไปยังหน่วยงานต่าง ๆ อ้างว่าได้รับความเดือดร้อนจากการที่หน่วยของกองทัพบกเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดิน ผู้บังคับหน่วยต้องให้ความสำคัญกับปัญหาที่เกิดขึ้น การชี้แจงต้องมีเหตุผลและมีข้อกฎหมายสนับสนุน

๗.๑๒ การพิจารณาให้ความเห็นชอบให้เข้าที่ดินราชพัสดุในที่ดินของกองทัพบก กรณีแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดิน ให้พิจารณาด้วยความรอบคอบ เหมาะสม และไม่เกื้อกูลต่อการบุกรุกในอนาคต โดยเป็นไปตามกฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๗.๑๓ กรณีส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่นใด ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการด้านสาธารณูปโภค มีความประสงค์ขอใช้พื้นที่ของกองทัพบก เพื่อก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค หน่วยตามสายงานที่ดินจะต้องพิจารณาโดยรอบคอบ โดยใช้หลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

๗.๑๓.๑ ต้องไม่ขัดต่อแผนการใช้ประโยชน์ในที่ดินของหน่วย ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๗.๑๓.๒ ต้องไม่ขัดต่อแผนการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐเชิงรุก

๗.๑๓.๓ ต้องไม่เกื้อกูลต่อการบุกรุกที่ดินของกองทัพบกทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

กรณีผู้บุกรุกยอมรับกรรมสิทธิ์ในที่ดินของรัฐ และได้ทำสัญญาเช่าเรียบร้อยแล้ว โดยยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์ที่กองทัพบกกำหนด ตลอดจนกฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่นใด จะต้องแจ้งความประสงค์ขอใช้พื้นที่เพื่อก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค หากพื้นที่ที่ก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคอยู่ในแผนการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐเชิงรุกในอนาคต ส่วนราชการหรือหน่วยงานเจ้าของระบบสาธารณูปโภคจะต้องหยุดให้บริการและรื้อถอนสาธารณูปโภคออกจากพื้นที่นั้น เมื่อได้รับแจ้งจากกองทัพบก โดยกองทัพบกไม่ต้องรับผิดชอบหรือผูกพันค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการหยุดให้บริการและรื้อถอนสาธารณูปโภคนั้น

๗.๑๔ ให้ผู้บังคับหน่วยให้ความสำคัญเรื่องที่ดินเพิ่มมากขึ้น และเน้นย้ำเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านที่ดินของหน่วย ให้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับงานด้านที่ดินอย่างต่อเนื่อง

๗.๑๕ การดำเนินการใด ๆ ที่มุ่งผลที่จะเกิดขึ้นเพื่อเป็นการก่อสิทธิ เปลี่ยนแปลงสิทธิ โอนสิทธิ หรือระงับสิทธิในการใช้ที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง ของกองทัพบก และการดำเนินการใด ๆ ซึ่งมุ่งผลให้ที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง ของกองทัพบกเปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม จะต้องได้รับการอนุมัติ และ/หรือมอบอำนาจจากผู้บัญชาการทหารบกก่อน

หมวด ๒

การปกครองดูแล บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์ที่ดินของกองทัพบก

ตอนที่ ๑

ทั่วไป

ข้อ ๘ การได้มาของที่ดิน ซึ่งอยู่ในความปกครองดูแลของกองทัพบก แบ่งตามลักษณะการได้มา เป็น ๕ ประเภท ประกอบด้วย

๘.๑ ที่ดินที่กองทัพบกครอบครองมาแต่เดิม คือ ที่ดินที่หน่วยของกองทัพบกครอบครอง โดยการใช้เป็นที่ตั้งหน่วยและใช้เป็นสนามฝึกมาแต่เดิม โดยมีได้ดำเนินการหวงห้ามหรือขอสงวนแต่ประการใด

๘.๒ ที่ดินหวงห้าม คือ ที่ดินที่ได้มาโดยพระราชกฤษฎีกาที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๑๐ และประกาศกระทรวงมหาดไทย ลง ๓๑ ตุลาคม ๒๕๐๖ เรื่อง มอบหมายให้กองทัพบกมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา และดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินของรัฐ

๘.๓ ที่ดินที่ขอสงวน คือ ที่ดินที่ขอสงวนไว้ในราชการทหารตามอำนาจของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

๘.๔ ที่ดินที่ขอใช้จากส่วนราชการอื่น คือ ที่ดินที่กองทัพบกขอใช้ที่สาธารณประโยชน์ จากกระทรวงมหาดไทย, ขอใช้ที่ป่าสงวนแห่งชาติจากกรมป่าไม้ และที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อใช้เป็นที่ตั้งหน่วยหรือพื้นที่ฝึก หรือได้รับอนุญาตให้ใช้จากหน่วยงานอื่น

๘.๕ ที่ดินเช่า ซื้อม แลกเปลี่ยน โอน เว้นคืน และได้รับบริจาค คือ ที่ดินที่กองทัพบกขอเช่า ซื้อม แลกเปลี่ยน โอน เว้นคืน และได้รับบริจาคจากหน่วยงานต่าง ๆ หรือเอกชน เพื่อใช้ประโยชน์ทางราชการทหาร

ข้อ ๙ หน่วยตามสายงานที่ดินของกองทัพบก มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๙.๑ กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก มีอำนาจและหน้าที่ กำหนดนโยบาย วางแผน ประสานงาน กำกับดูแล และดำเนินการทั้งปวงในกิจการอสังหาริมทรัพย์ของกองทัพบก

๙.๒ กรมยุทธโยธาทหารบก เป็นกรมฝ่ายยุทธบริการ มีอำนาจและหน้าที่ ดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินของกองทัพบก ดังนี้

๙.๒.๑ ดำเนินการให้ได้มาซึ่งสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินของกองทัพบก

๙.๒.๒ รับผิดชอบตรวจสอบเขต ปักหลักเขตที่ดิน ทำแผนที่บริเวณ และแผนผังบริเวณ เกี่ยวกับกิจการที่ดินของกองทัพบก

๙.๒.๓ ดำเนินการในการจัดซื้อ สำรวจตรวจสอบ แลกเปลี่ยน เว้นคืน ขอใช้ ขอขึ้นทะเบียนเกี่ยวกับที่ดิน และขอออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปลอดภัยในราชการทหาร การขอออก เอกสารสิทธิและดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินทั้งปวงของกองทัพบก

๙.๒.๔ จัดทำ/กำหนดหลักเกณฑ์ และควบคุมหลักฐานทะเบียนประวัติที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้างของกองทัพบก

๙.๒.๕ เสนอแนะตรวจสอบความต้องการงบประมาณที่เกี่ยวกับงานที่ดิน

๙.๒.๖ ให้ข้อเสนอแนะ/ข้อพิจารณา เกี่ยวกับการดำเนินการทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับ งานด้านอสังหาริมทรัพย์ให้กับกองทัพบก

๙.๒.๗ รวบรวมและรายงานสถานการณ์ที่ดิน โดยรายงานถึงกองทัพบก ภายใน ๓๐ กันยายน ของทุกปี

๙.๓ หน่วยรับผิดชอบพื้นที่ มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๙.๓.๑ ควบคุม กำกับดูแล หน่วยปกครองที่ดินและหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของกองทัพบกให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง และอนุมัติหลักการ ที่เกี่ยวข้อง ภายในเขตพื้นที่ของกองทัพบก

๙.๓.๒ ให้คำแนะนำแก่หน่วยปกครองที่ดินและหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน เมื่อมีปัญหาข้อพิพาทโต้แย้งสิทธิในที่ดินของกองทัพบก และดำเนินการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดิน ร่วมกับหน่วยปกครองที่ดินและหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน หากการดำเนินการยังไม่ได้ผลให้รายงานกองทัพบก ผ่านกรมยุทธโยธาทหารบก เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติต่อไป

๙.๓.๓ รวบรวมความต้องการงบประมาณ และพิจารณาแบ่งมอบงบประมาณ ที่เกี่ยวกับงานด้านที่ดิน และเสนอให้กับกองทัพบก ผ่านกรมยุทธโยธาทหารบก

๙.๓.๔ รวบรวมสถานการณ์ที่ดินในความรับผิดชอบทั้งหมด แล้วรายงานไปยัง กองทัพบก ผ่านกรมยุทธโยธาทหารบก ปีละ ๑ ครั้ง ภายใน ๓๑ สิงหาคม ของทุกปี

๙.๓.๕ ให้ข้อเสนอแนะ/ข้อพิจารณา เกี่ยวกับการดำเนินการทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง กับอสังหาริมทรัพย์ให้กับกองทัพบก เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับที่ดินที่หน่วยใช้ประโยชน์และหน่วยในพื้นที่รับผิดชอบ

๙.๔ หน่วยปกครองที่ดิน มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๙.๔.๑ รวบรวม จัดทำ เก็บรักษาหลักฐานและประวัติการได้มาที่ดินของ กองทัพบกในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และจัดทำสำเนาให้กับหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินหน่วยละ ๑ ชุด หากหลักฐานที่ดินของกองทัพบกฉบับจริง อยู่ที่หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน ให้หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน จัดส่งให้หน่วยปกครองที่ดินเก็บรักษา โดยสำเนาไว้ที่หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน ๑ ชุด, หน่วยรับผิดชอบพื้นที่ ๑ ชุด, กรมยุทธโยธาทหารบก ๑ ชุด

๙.๔.๒ ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานสำคัญสำหรับที่ดินของกองทัพบก ในพื้นที่รับผิดชอบ เช่น หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง, โฉนดที่ดิน และหนังสือรับรองการทำประโยชน์ โดยประสานการปฏิบัติกับหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๙.๔.๓ สํารวจสถานภาพที่ดินในความปกครองดูแลทั้งหมด แล้วรายงานไปยัง กองทัพบก ผ่านกองทัพบก และกรมยุทธโยธาทหารบก ตามลำดับ ปีละ ๑ ครั้ง ภายใน ๓๑ กรกฎาคม ของทุกปี

๙.๔.๔ เป็นหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน เฉพาะที่ดินที่เป็นที่ตั้งของหน่วยปกครองที่ดิน และที่ดินอื่น ๆ ของกองทัพบก ในพื้นที่ปกครอง ที่ยังไม่ได้มอบให้หน่วยใดเป็นหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน

๙.๔.๕ ควบคุม กำกับดูแล หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน ของกองทัพบกให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง และอนุมัติหลักการที่เกี่ยวข้อง ภายในเขตพื้นที่ ของมณฑลทหารบก การสำเนาเอกสารเกี่ยวกับที่ดินของกองทัพบก ให้หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินทราบ และชี้แจง หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินให้ทราบ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านที่ดิน

๙.๔.๖ ออกคำสั่งแบ่งมอบที่ดินในพื้นที่ปกครอง เพื่อแสดงขอบเขตที่ชัดเจน ให้แต่ละหน่วยของกองทัพบกรับผิดชอบดูแลในฐานะหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน (ตามที่กองทัพบกกำหนด ที่ตั้งหน่วย) ทั้งนี้ การออกคำสั่งแบ่งมอบจะต้องมีแผนที่แสดงขอบเขตที่ดินของหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน แต่ละหน่วยด้วย กรณีจะแบ่งมอบที่ดินถึงหน่วยระดับใดนั้น ควรแบ่งมอบให้หน่วยตามสายการบังคับบัญชา ในที่ดินแปลงนั้น

๙.๔.๗ รวบรวมและเสนอความต้องการงบประมาณด้านที่ดินของหน่วย และหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน และเสนอให้กับกองทัพบก

๙.๔.๘ รวบรวมสถิติกรณีที่ดินของหน่วยงานนอกกองทัพบกเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดิน ของกองทัพบก, จำนวนรายและเนื้อที่การให้ความเห็นชอบให้ราษฎรเช่าที่ดินราชพัสดุในรอบปีตามแบบที่ กรมส่งกำลังบำรุงทหารบกกำหนด

๙.๔.๙ ให้ข้อเสนอแนะ/ข้อพิจารณา เกี่ยวกับการดำเนินการทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง กับอสังหาริมทรัพย์ให้กับหน่วยเหนือตามสายงานที่ดินของกองทัพบก เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับที่ดินที่หน่วย ใช้ประโยชน์และหน่วยในปกครอง

๙.๕ หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๙.๕.๑ รวบรวม เก็บรักษา สำเนาหลักฐานและประวัติการได้มาของที่ดิน ของกองทัพบก ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของหน่วย หากมีหลักฐานฉบับจริงให้หน่วยส่งหลักฐานฉบับจริง ให้หน่วยปกครองที่ดิน และสำเนาไว้ที่หน่วยจำนวน ๑ ชุด

๙.๕.๒ ดูแลรักษาที่ดินของกองทัพบกที่หน่วยรับผิดชอบมิให้มีการรุกร้าแนวเขต หรือมิให้ผู้อื่นใดเข้ามาหาผลประโยชน์จากที่ดินโดยมิได้รับอนุญาตจากกองทัพบก หมั่นตรวจสอบรั้ว หลักเขตที่ดิน มิให้ถูกรื้อถอน ทำลาย เคลื่อนย้าย และดำเนินการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดิน ทั้งนี้ ให้รายงานหน่วยปกครองที่ดิน ทราบ เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินการของหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน พร้อมทั้งสำเนาให้หน่วย ตามสายการบังคับบัญชาทราบ

๙.๕.๓ วางแผนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และดำเนินการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ที่รับผิดชอบให้เกิดประโยชน์ทั่วทั้งพื้นที่ ตามนโยบายและคำสั่งของกองทัพบก

๙.๕.๔ สนับสนุนการปฏิบัติงานแก่หน่วยปกครองที่ดิน เพื่อให้ได้มาซึ่งหนังสือ สำคัญสำหรับที่ดินของกองทัพบก

๙.๕.๕ ดำเนินการ ประสานงาน กับหน่วยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวเขตที่ดิน ที่แน่นอนของหน่วย ตลอดจนหลักฐานสำคัญสำหรับที่ดิน

๙.๕.๖ ให้ทำการส่งมอบและรับมอบที่ดินด้วยทุกครั้งที่มีการรับ - ส่งหน้าที่ของ ผู้บังคับหน่วยใช้ประโยชน์ที่ดิน

๙.๕.๗ รายงานสถานภาพที่ดินของหน่วยให้หน่วยปกครองที่ดินทราบ ปีละ ๑ ครั้ง ภายใน ๓๐ มิถุนายน ของทุกปี

๙.๕.๘ เสนอความต้องการงบประมาณด้านที่ดินของหน่วยให้หน่วยปกครองที่ดิน

๙.๕.๙ ให้ข้อเสนอแนะ/ข้อพิจารณา เกี่ยวกับการดำเนินการทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง กับอสังหาริมทรัพย์ให้กับหน่วยเหนือตามสายงานที่ดินของกองทัพบก เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับที่ดินที่หน่วย ใช้ประโยชน์

ข้อ ๑๐ ให้หน่วยตามสายงานที่ดิน จัดตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการ บริหารจัดการที่ดินของ...”

๑๐.๑ คณะกรรมการบริหารจัดการที่ดิน มีอำนาจหน้าที่ ในการบริหารจัดการที่ดิน ของกองทัพบก ไม่ว่าจะเป็นการพิจารณานำที่ดินของกองทัพบกไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ หรือให้ส่วนราชการ/ หน่วยงานของรัฐอื่นใดนอกกองทัพบก ใช้ประโยชน์ในที่ดินของกองทัพบก การป้องกันและแก้ไขปัญหาคาบการบุกรุกที่ดิน การพิพาทโต้แย้งสิทธิในที่ดิน การส่งคืนที่ดิน

๑๐.๒ คณะกรรมการบริหารจัดการที่ดิน มีองค์ประกอบ ดังนี้

๑๐.๒.๑ คณะกรรมการ ประกอบด้วย ประธานกรรมการ, รองประธานกรรมการ, กรรมการ, กรรมการและเลขานุการ มีสิทธิออกเสียงในคณะกรรมการ สำหรับตำแหน่งอื่น ๆ ไม่มีสิทธิออกเสียง แต่ให้ความเห็นได้ ทั้งนี้ ควรกำหนดให้รองผู้บังคับหน่วย* หรือผู้ช่วยผู้บังคับหน่วย หรือตำแหน่งอื่น เป็นประธานกรรมการ (สำหรับกรรมการให้จัดจากหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินที่เกี่ยวข้องกับที่ดินนั้น ๆ ด้วย) ในกรณีที่หน่วยไม่สามารถจัดผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นประธานได้ จะกำหนดให้ผู้บังคับหน่วยเป็นประธานฯ ก็ได้

๑๐.๒.๒ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ที่คณะกรรมการบริหารจัดการที่ดินของหน่วยต้องขอคำปรึกษาให้ความเห็น เช่น ธนากรักษ์พื้นที่ เจ้าหน้าที่ฝ่าย ดำรวจ พนักงานอัยการ ฝ่ายปกครอง ข้าราชการทหารหรือข้าราชการอื่น ๆ ทั้งประจำการหรือนอกประจำการ ฯลฯ ผู้บังคับหน่วย หรือคณะกรรมการสามารถเชิญเข้าร่วมประชุมให้คำปรึกษาได้ตามแต่จะเห็นสมควร ทั้งนี้ ที่ปรึกษา ไม่มีสิทธิออกเสียงในคณะกรรมการ

๑๐.๒.๓ อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานให้ปฏิบัติงานเฉพาะเรื่อง หรือเฉพาะพื้นที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

ข้อ ๑๑ ให้นำหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน ดำเนินการปักหลักเขตที่ดินของกองทัพบกในที่ดินทุกแปลง และจะต้องตรวจสอบ คูแฉะ รักษาหลักเขตให้อยู่ในสภาพดี ถูกต้องตรงตามพิกัดอยู่เสมอ โดยหลักเขตของกองทัพบก มีขนาดและลักษณะ ดังนี้

๑๑.๑ ขนาดใหญ่ กว้างด้านละ ๒๐.๐๐ เซนติเมตร ยาว ๒.๐๐ เมตร

๑๑.๒ ขนาดเล็ก กว้างด้านละ ๑๕.๐๐ เซนติเมตร ยาว ๑.๕๐ เมตร

๑๑.๓ หลักเขตทั้ง ๒ ขนาดนี้ ทำด้วยคอนกรีตเสริมเหล็กมีลักษณะเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัส ตอนบนมีเครื่องหมายกองทัพบก ทั้ง ๔ ด้าน ให้กรมยุทธโยธาทหารบกเป็นผู้ออกแบบหลักเขตที่ดินนี้ไว้เป็นมาตรฐาน เมื่อหน่วยใดต้องการให้ขอแบบรูปรายการได้โดยตรงจากกรมยุทธโยธาทหารบก

๑๑.๔ การปักหลักเขตขนาดใหญ่ ใช้ปักในพื้นที่ที่รก เช่น ติดต่อกับป่า หรือพงหญ้าสูง ให้ปักตรงจุดหักเป็นมุม ทุกมุม ๆ ละ ๑ หลัก ปักลึกลงดิน ๑.๒๕ เมตร

๑๑.๕ การปักหลักเขตขนาดเล็ก ใช้ปักในพื้นที่ไม่รก เช่น เขตติดทุ่งนา สนาม ฯลฯ ให้ปักระยะห่างจากหลักถึงหลักไม่เกิน ๔๐๐.๐๐ เมตร ปักลึกลงดิน ๑.๐๐ เมตร

๑๑.๖ สำหรับพื้นที่ที่ไม่สามารถดำเนินการปักหลักเขต ตามข้อ ๑๑.๑ ถึง ๑๑.๕ ได้ให้หน่วยดำเนินการเสนอแบบหลักเขตที่สามารถใช้ในพื้นที่ได้จริง พร้อมรายละเอียดการคำนวณ ประมาณราคาเสนอไปยังกรมยุทธโยธาทหารบก เพื่อพิจารณา และดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

๑๑.๗ เมื่อหน่วยต่าง ๆ ของกองทัพบกได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน ให้เสนอความต้องการหลักเขตที่ดินไปยังกรมยุทธโยธาทหารบก โดยเสนอเรื่องผ่านหน่วยปกครองที่ดิน และให้เสนอความต้องการก่อสร้างรั้วลวดหนามแสดงแนวเขตและป้องกันการบุกรุกที่ดินของหน่วยต่อไป โดยให้ความเร่งด่วนกับที่ตั้งหน่วยและพื้นที่ฝักตามลำดับ ทั้งนี้ กองทัพบก ต้องพิจารณากำหนดความเร่งด่วนของที่ตั้งหน่วยและพื้นที่ฝัก ที่จะเสนอความต้องการงบประมาณปักหลักเขต/ก่อสร้างรั้ว และเมื่อยังไม่มียกงบประมาณก่อสร้างรั้วให้ปลูกต้นไม้พุ่มแนวไปก่อน

ข้อ ๑๒ การปรับโอนเปลี่ยนแปลงหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินของกองทัพบก จะกระทำได้เฉพาะกรณีต่อไปนี้

๑๒.๑ กรณีกองทัพบก สั่งให้ใช้ประโยชน์ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑๒.๑.๑ เมื่อหน่วยปกครองที่ดินได้รับคำสั่ง/สั่งการจากกองทัพบก ให้หน่วยปกครองที่ดิน ประสาน กรมยุทธโยธาทหารบก เพื่อดำเนินการรังวัดจัดทำแผนผังกำหนดแนวเขตที่ดินให้กับหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน เพื่อประกอบคำสั่งแบบมอบการใช้ประโยชน์ในที่ดิน โดยประสานหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินเดิม และหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินใหม่ รวมถึงแนวเขตที่ดิน

๑๒.๑.๒ เมื่อ กรมยุทธโยธาทหารบก จัดส่งแผนผังกำหนดแนวเขตที่ดินให้หน่วยปกครองที่ดินแล้ว ให้ดำเนินการออกคำสั่งแบ่งมอบการใช้ประโยชน์ในที่ดิน แล้วแจ้งให้หน่วยที่เกี่ยวข้องทราบ

๑๒.๑.๓ เมื่อหน่วยได้รับคำสั่งแบ่งมอบการใช้ประโยชน์ที่ดินแล้ว ให้หน่วยดำเนินการรับมอบ - ส่งมอบที่ดินระหว่างกัน โดยเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้หน่วยรับมอบที่ดินรายงานการดำเนินการตามสายงานที่ดินจนถึง กรมยุทธโยธาทหารบก เพื่อ กรมยุทธโยธาทหารบก จะได้ดำเนินการแก้ไขผังที่ดินให้ถูกต้องต่อไป

๑๒.๒ กรณีการตกลงระหว่างหน่วย ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑๒.๒.๑ เมื่อหน่วยของกองทัพบกหน่วยใด มีความต้องการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยอื่น ให้มีหนังสือแจ้งความประสงค์ไปยังหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินบริเวณนั้น เพื่อขอความเห็นชอบเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้รายงานไปยังหน่วยปกครองที่ดินเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๑๒.๒.๒ เมื่อหน่วยปกครองที่ดินได้รับรายงาน ตามข้อ ๑๒.๒.๑ แล้ว ให้พิจารณาความเหมาะสม หากพิจารณาแล้ว ไม่ขัดข้อง ให้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๒.๑

๑๒.๓ เป็นไปตามการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารจัดการที่ดินของหน่วยปกครองที่ดิน โดยปฏิบัติตามข้อ ๑๒.๑ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ กรณีส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นใด มีความประสงค์ขอใช้ที่ดินในความปกครอง ดูแล และใช้ประโยชน์ของกองทัพบก จะต้องยื่นหนังสือแสดงความประสงค์ขอใช้ที่ดินไปยังหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินของกองทัพบก ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ โดยแจ้งวัตถุประสงค์ในการขอใช้ พร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑๓.๑ รายละเอียดโครงการที่จะขอใช้ที่ดิน

๑๓.๒ เอกสารการได้รับอนุมัติงบประมาณในการดำเนินโครงการหรือคำขอตังงบประมาณซึ่งได้จัดทำและเสนอเรื่องตามระบบงบประมาณแล้ว

๑๓.๓ แผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ในที่ดินบริเวณที่ขอใช้ โดยแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่จะปลูกสร้าง แบบรูปรายการอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งมีมาตราส่วนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และรับรองโดยสถาปนิก วิศวกร นายช่างโยธา หรือนายช่างสำรวจ ทั้งนี้ เนื้อที่ที่ใช้ในการก่อสร้าง และเนื้อที่ที่ขอใช้ทั้งหมดต้องไม่เกินจำนวนตามที่กองทัพบกกำหนดหรืออนุญาตไว้

๑๓.๔ อื่น ๆ ตามที่หน่วยเกี่ยวข้องเห็นสมควร

เมื่อหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินได้รับหนังสือแสดงความประสงค์ขอใช้ที่ดินแล้ว ให้พิจารณาความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ในที่ดินบริเวณที่ขอใช้ โดยการยินยอมให้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน จะต้องไม่ขัดหรือกระทบต่อภารกิจ และแผนการใช้ประโยชน์ในที่ดินของหน่วยทั้งปัจจุบันและอนาคต ขนาดพื้นที่ที่ขอใช้มีความเหมาะสม ไม่กระทบต่อการรักษาความปลอดภัยของหน่วย ตลอดจนการฝึกต่าง ๆ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า ไม่ขัดข้อง ให้รายงานการขอใช้ที่ดินตามสายงานที่ดินของกองทัพบก เพื่อพิจารณาให้ความยินยอมต่อไป ทั้งนี้ หากหน่วยตามสายงานที่ดินหน่วยใดพิจารณาแล้วว่า ขัดข้อง และการขอใช้ที่ดินไม่มีความเหมาะสม ขอให้หนังสือตอบปฏิเสธหรือแจ้งผลการขัดข้องให้ผู้ขอใช้ทราบโดยตรง แล้วรายงานตามสายงานที่ดินให้กองทัพบกทราบ

ตอนที่ ๒

การดูแลรักษาและการใช้ที่ราชพัสดุ

ข้อ ๑๔ การขอขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงทะเบียนที่ราชพัสดุ (ยกเว้น การขึ้นทะเบียนอาคารและสิ่งปลูกสร้าง)

ให้หน่วยปกครองที่ดิน เป็นผู้ดำเนินการขอขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุให้กับหน่วยใช้ประโยชน์ ในที่ดิน โดยยื่นเรื่องไปยังกรมธนารักษ์ หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่แล้วแต่กรณี รวมทั้งการดำเนินการแก้ไข เปลี่ยนแปลงทะเบียนที่ราชพัสดุด้วย ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้หน่วยปกครองที่ดิน แจ้งผล ให้หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินทราบ พร้อมทั้งรายงานตามสายงานที่ดินถึงกรมยุทธโยธาทหารบก เพื่อดำเนินการ จัดทำ/แก้ไขทะเบียนที่ดิน และให้กรมยุทธโยธาทหารบกสำเนาให้ กองทัพบกทราบด้วย

ข้อ ๑๕ ที่ดินที่เป็นที่ราชพัสดุแปลงใดยังไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน หรือหนังสือสำคัญ สำหรับที่ดินสูญหายหรือชำรุดจนไม่อาจใช้ได้ หรือต้องการแบ่งแยกกรรมสิทธิ์ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑๕.๑ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน รายงานไปยังกรมยุทธโยธา-ทหารบก เพื่อประสานกรมธนารักษ์ให้เป็นผู้ยื่นคำขอ และดำเนินการให้ได้มาซึ่งหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน

๑๕.๒ ในพื้นที่จังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน รายงานไปยังหน่วยปกครองที่ดิน เพื่อประสานสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ให้เป็นผู้ยื่นคำขอ และดำเนินการ ให้ได้มาซึ่งหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน

๑๕.๓ กรณีกรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ มอบอำนาจให้หน่วยของ กองทัพบกเป็นผู้ดำเนินการ หากมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการ ให้รายงานขอรับการ สนับสนุนงบประมาณไปยังกองทัพบก เพื่อรวบรวมเสนอกรมยุทธโยธาทหารบก พิจารณาเข้ารับการจั ดสรร งบประมาณประจำปี

ข้อ ๑๖ กรณีที่ต้องมีการรังวัด การพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ การตรวจสอบเนื้อที่ การสอบเขตที่ดิน หรือกรณีอื่นใดตามประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑๖.๑ ให้หน่วยปกครองที่ดินร่วมกับหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน เป็นผู้ดำเนินการ สำรวจรังวัด มีหน้าที่ให้ถ้อยคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบและระวางชี้แนวเขตที่ดินร่วมกับผู้แทนกรมธนารักษ์ หรือในจังหวัดอื่นให้ร่วมกับผู้แทนสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ รวมทั้ง ทำความตกลงในการสอบสวนเปรียบเทียบ และสอบสวนใกล้เคียงตามประมวลกฎหมายที่ดินด้วย ทั้งนี้ หากตรวจสอบแล้วถูกต้องให้ลงนามรับรองแนวเขต ร่วมกับผู้แทนกรมธนารักษ์หรือผู้แทนสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ และหากตรวจสอบแล้วการดำเนินการไม่ถูกต้อง ให้ดำเนินการคัดค้านโดยทันที

๑๖.๒ ให้หน่วยปกครองที่ดินและหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน แต่งตั้งกำลังพลของหน่วย เป็นผู้แทนหน่วยในการปฏิบัติตามข้อ ๑๖.๑ เป็นลายลักษณ์อักษร และรายงานผลการปฏิบัติเมื่อจบภารกิจ ตามสายงานที่ดินจนถึงกองทัพบกเพื่อทราบ

ข้อ ๑๗ การใช้ที่ราชพัสดุของกองทัพบก

๑๗.๑ หน่วยของกองทัพบก จะต้องใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการ ในการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่กองทัพบกมอบหมาย และเป็นไปตามกฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑๗.๒ การใช้ที่ราชพัสดุ นอกเหนือจากข้อ ๑๗.๑ กระทำได้ ดังนี้

๑๗.๒.๑ ในการยินยอมให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ ใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุ เพื่อเป็นสถานที่ปฏิบัติงาน นอกจากจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ตามที่กองทัพบกกำหนดไว้ในข้อ ๑๓ แล้ว เนื้อที่ขอใช้ก่อสร้างและเนื้อที่ที่ขอใช้ทั้งหมดต้องไม่เกินตามที่อธิบดี กำหนดไว้ในกฎกระทรวงการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๗(๒) ทั้งนี้ เมื่อได้รับความยินยอมแล้ว จะเข้าใช้ ประโยชน์ในพื้นที่ได้ จะต้องได้รับการอนุญาตจากกรมธนารักษ์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดก่อนแล้วแต่กรณี

๑๗.๒.๒ การใช้ที่ราชพัสดุเพื่อดำเนินการอื่น ๆ กระทำได้กรณี ดังนี้

๑๗.๒.๒.๑ กรณีส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ หน่วยงานอื่นใดขอใช้พื้นที่ เพื่อดำเนินโครงการ ซึ่งไม่ใช่การขอใช้เพื่อเป็นสถานที่ปฏิบัติงาน ตามข้อ ๑๗.๒.๑ เมื่อดำเนินโครงการเสร็จเรียบร้อยแล้วตามที่กองทัพบกอนุมัติ จะต้องส่งมอบพื้นที่และมอบทรัพย์สิน ตามโครงการให้กับกองทัพบก โดยให้หน่วยงานนั้นทำความสะอาดลงไว้เป็นหนังสือก่อนที่จะให้ความยินยอมไว้เป็น หลักฐานด้วย ในกรณีที่มีกฎหมายของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่น ของรัฐที่ขอใช้ประโยชน์บัญญัติห้ามมิให้ส่งมอบพื้นที่และมอบทรัพย์สินตามโครงการให้กับกองทัพบกได้ หรือมี ผลอันเป็นการให้มิดำเนินการตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๘(๒) โดยการแก้ไขรายการ ทะเบียนที่ราชพัสดุให้หน่วยงานอื่น เป็นผู้ใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุแทนกองทัพบก ให้มีหนังสือตอบปฏิเสธ และดำเนินการตามที่กำหนดในข้อ ๑๓ วรรคสอง โดยอนุโลม

๑๗.๒.๒.๒ กรณีหน่วยของกองทัพบก ขอใช้พื้นที่ดำเนินโครงการ ของหน่วย จะต้องได้รับอนุมัติการก่อสร้างตามโครงการจากสายงานของกองทัพบกที่เกี่ยวข้องก่อน จึงรายงาน ขออนุมัติใช้พื้นที่จากกองทัพบก

๑๗.๒.๒.๓ กรณีหน่วยของกองทัพบก ขอใช้พื้นที่ดำเนินโครงการ สวัสดิการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ จะต้องได้รับ อนุมัติโครงการตามระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการเสียก่อน จึงรายงาน ขออนุมัติใช้พื้นที่ดำเนินโครงการจากกองทัพบก

๑๗.๒.๓ วิธีการ ขั้นตอน ตามข้อนี้ให้ปฏิบัติ ตามข้อ ๑๓ โดยอนุโลม

๑๗.๓ การเข้าใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุ ตามข้อ ๑๗.๒ จะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ที่กองทัพบกอนุญาตเท่านั้น หากใช้ประโยชน์แตกต่างไปจากที่อนุญาตไว้ ต้องรายงานขอความเห็นชอบจาก กองทัพบกก่อน

ข้อ ๑๘ การจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุของกองทัพบก

๑๘.๑ ให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ กฎ ระเบียบ ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑๘.๒ ที่ราชพัสดุของกองทัพบกที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในทางราชการ กระทรวงการคลัง โดยกรมธนารักษ์ผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุจะนำมาจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่า หรือโดยวิธีการจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจากการจัดให้เช่าก็ได้ ซึ่งการจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่านั้น จะต้องเป็นการเช่าในลักษณะดังนี้

๑๘.๒.๑ การให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าใช้เป็นที่อยู่อาศัย

๑๘.๒.๒ การให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าใช้ประกอบเกษตรกรรม

๑๘.๒.๓ การให้เช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคารโดยยกรกรรมสิทธิ์อาคารที่ปลูกสร้างให้แก่กระทรวงการคลัง

๑๘.๒.๔ การให้เช่าที่ดินเพื่อประโยชน์อย่างอื่น

๑๘.๒.๕ การให้เช่าอาคารซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ

๑๘.๓ การจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่าในที่ราชพัสดุที่กองทัพบกยังมิได้ใช้ประโยชน์ และยังไม่ถูกบุกรุก ตามข้อ ๑๗.๒ ต้องเป็นดังนี้

๑๘.๓.๑ ต้องเป็นการเช่า ตามข้อ ๑๘.๒.๑, ๑๘.๒.๒, ๑๘.๒.๔, ๑๘.๒.๕ ทั้งนี้ โดยให้ทำเรื่องขอความยินยอมจากกองทัพบก ก่อนส่งเรื่องไปยังกรมธนารักษ์

๑๘.๓.๒ กรมธนารักษ์จะจัดให้เช่าได้เมื่อกองทัพบกเห็นชอบแล้วเท่านั้น

๑๘.๓.๓ ต้องเป็นการเช่าชั่วคราว (ไม่เกิน ๓ ปี)

๑๘.๔ การจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่าในที่ราชพัสดุของกองทัพบกที่ถูกบุกรุกแล้ว ต้องเป็นการเช่าลักษณะ ตามข้อ ๑๘.๒.๑ และ ๑๘.๒.๒

๑๘.๕ การจัดหาประโยชน์โดยวิธีจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่น นอกเหนือจากการจัดให้เช่าตามข้อ ๑๘.๓

๑๘.๕.๑ จะดำเนินการได้เมื่อได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากกองทัพบกก่อน

๑๘.๕.๒ ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตามลำดับ

๑๘.๖ การจัดให้เช่าที่ราชพัสดุ การใช้สิทธิตามสัญญาเช่า การบอกเลิกสัญญาเช่า การจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจากการจัดให้เช่า การใช้สิทธิตามสัญญาต่างตอบแทน และการบอกเลิกสัญญาต่างตอบแทน เป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมธนารักษ์ ทั้งนี้ อธิบดีกรมธนารักษ์จะมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือธนารักษ์พื้นที่ หรือกองทัพบกในฐานะผู้ใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุเป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้

ข้อ ๑๙ การใช้ที่ราชพัสดุของกองทัพบกในด้านอื่น ๆ เช่น ร้านสะดวกซื้อหรือร้านค้าอื่น ๆ, ตู้ฝากถอนเงินอัตโนมัติ (ATM), เสาโทรศัพท์ หรือเรียกชื่ออย่างอื่น ฯลฯ ให้ดำเนินการในลักษณะการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ ทั้งนี้ จะต้องมิวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้กับกำลังพล ครอบครัว และผู้มาติดต่อราชการ พื้นที่ที่ดำเนินการจะต้องตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของหน่วย ไม่ติดกับทางสาธารณะที่บุคคลภายนอกสามารถเข้ามาใช้ได้โดยสะดวก เอกชนผู้ขอใช้และขอเช่าจะต้องเป็นนิติบุคคล ซึ่งเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า หรือได้รับสิทธิให้ใช้เครื่องหมายการค้าในประเทศไทยแต่ผู้เดียว ไม่ใช่บุคคลทั่วไปซึ่งได้รับสิทธิในการเป็นผู้แทนจำหน่าย (แฟรนไชส์)

๑๙.๑ กรณีเอกชนขอใช้และขอเช่าพื้นที่ภายในอาคารที่ราชพัสดุ (อาคารดังกล่าวสร้างจากงบประมาณกองทัพบก) มีขั้นตอนปฏิบัติ ดังนี้

๑๙.๑.๑ เอกชนยื่นเรื่องขอใช้และขอเช่าพื้นที่ภายในอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นกับหน่วยครอบครองอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น

๑๙.๑.๒ หน่วยครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้าง พิจารณาเหตุผลความจำเป็น ประเด็นสำคัญคือ จะเป็นอุปสรรคต่อการใช้ประโยชน์ในอาคารตามภารกิจของหน่วยหรือไม่ หากไม่ขัดข้อง ให้รายงานตามสายการบังคับบัญชาไปจนถึงหน่วยปกครองที่ดิน - กองทัพภาค - กรมยุทธโยธาทหารบก - กองทัพบก ตามลำดับ

๑๙.๑.๓ กองทัพบกจะพิจารณาอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ตามที่เอกชนขอใช้และขอเช่าพื้นที่ภายในอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างของกองทัพบก และมอบให้หน่วยครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้างแจ้งให้เอกชนทราบ

๑๙.๑.๔ เอกชนยื่นเรื่องขอเช่าพื้นที่ในอาคารที่ราชพัสดุจากกรมธนารักษ์ กรณีอาคารอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่กรณีอาคารอยู่ในจังหวัดอื่น

๑๙.๑.๕ เมื่อเอกชนได้รับสัญญาเช่าแล้ว จึงจะเข้าใช้ประโยชน์ในอาคารได้ตามเนื้อที่ที่ระบุในสัญญาเช่า หน่วยครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้างต้องขอสัญญาเช่าและสำเนาไว้ ๑ ชุดตรวจสอบเงื่อนไขสัญญาเช่าทุกปี การต่ออายุสัญญาเช่า (ต้องยื่นเรื่องต่อหน่วยครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้างแล้วรายงานกองทัพบกอนุมัติให้ต่อสัญญาเช่าได้) และผู้เช่าต้องดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุมัติให้เช่าเท่านั้น ไม่สามารถแบ่งให้เช่าช่วงได้

๑๙.๒ กรณีเอกชนขอใช้พื้นที่ก่อสร้างอาคารเพื่อประกอบการเป็นร้านสะดวกซื้อหรือร้านค้าอื่น ๆ มีขั้นตอนปฏิบัติ ดังนี้

๑๙.๒.๑ เอกชนขอใช้พื้นที่ก่อสร้างอาคารเพื่อประกอบการเป็นร้านค้าต่อหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน และเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จจะต้องมอบอาคารหรือสิ่งก่อสร้างให้กองทัพบก โดยไม่มีเงื่อนไข

๑๙.๒.๒ หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินพิจารณาเหตุผลความจำเป็น หากหน่วยเห็นว่ามีความจำเป็นให้เสนอการขอใช้พื้นที่ผ่านหน่วยปกครองที่ดิน - กองทัพภาค - กรมยุทธโยธาทหารบก - กองทัพบก ตามลำดับ ทั้งนี้ หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินจะต้องระบุกำลังพลของหน่วยเป็นผู้แทนกองทัพบกในการรับมอบอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างด้วย

๑๙.๒.๓ กองทัพบก จะพิจารณาอนุญาตให้ใช้พื้นที่ก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างตามที่เอกชนเสนอ โดยแต่งตั้งผู้แทนกองทัพบกรับมอบอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างตามที่หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินเสนอ

๑๙.๒.๔ ผู้แทนกองทัพบกเมื่อรับมอบอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง โดยเอกชนมีหนังสือขอมอบอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวแล้ว ให้หน่วยครอบครองอาคาร รายงานขอขึ้นทะเบียนประวัติอาคารไปยังกรมยุทธโยธาทหารบกตามสายงานที่ดิน

๑๙.๒.๕ เอกชนยื่นเรื่องขอใช้ประโยชน์ในอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างไปยังหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินอีกครั้ง ซึ่งหน่วยใช้ฯ พิจารณาแล้วไม่ขัดข้อง (ทั้งนี้ กองทัพบกได้ให้ความเห็นชอบให้ใช้ประโยชน์ในอาคารและสิ่งปลูกสร้างไว้แล้ว ตามข้อ ๑๙.๒.๓)

๑๙.๒.๖ เอกชนยื่นเรื่องขอเช่าพื้นที่ภายในอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง พร้อมหมายเลขประจำอาคาร และทะเบียนประวัติอาคาร ที่กรมยุทธโยธาทหารบกกำหนดให้ ตามข้อ ๑๙.๒.๔ ไปยังกรมธนารักษ์ หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่แล้วแต่กรณี

๑๙.๓ กรณีเอกชนขอตั้งเสาโทรศัพท์

๑๙.๓.๑ กรณีใช้ที่ดินราชพัสดุตั้งเสาโทรศัพท์

๑๙.๓.๑.๑ เอกชนยื่นเรื่องขอใช้ที่ดินราชพัสดุจากหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน และแจ้งวัตถุประสงค์เช่าที่ดินเนื้อที่เท่าใด หากหน่วยใช้ฯ เห็นว่าเป็นประโยชน์ไม่กระทบกระเทือนต่อการใช้ประโยชน์ในที่ดินของหน่วย ก็ให้รายงานขออนุมัติไปยังหน่วยปกครองที่ดิน

๑๙.๓.๑.๒ หน่วยปกครองที่ดิน - กองทัพบก - กรมยุทธโยธาทหารบก - กองทัพบก พิจารณาลำดับ จนกระทั่งได้รับอนุญาตจากกองทัพบก

๑๙.๓.๑.๓ หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินแจ้งเอกชนรายนั้นทราบ เอกชนไปยื่นเรื่องขอเช่าที่ดินจากกรมธนารักษ์ หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่แล้วแต่กรณี ตามเนื้อที่ที่ได้รับอนุญาตจากกองทัพบก

๑๙.๓.๑.๔ เมื่อได้รับสัญญาเช่าแล้ว เอกชนแจ้งให้หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดินทราบ เพื่อขออนุญาตเข้าก่อสร้างเสาโทรศัพท์ในพื้นที่ที่เช่า

๑๙.๓.๒ กรณีใช้พื้นที่ว่างบนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างในที่ราชพัสดุ ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๑๙.๓.๑

๑๙.๓.๓ เสาโทรศัพท์ไม่เป็นกรรมสิทธิ์ของกระทรวงการคลัง แต่เป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน กรมธนารักษ์ จึงจัดให้เช่าที่ดินมิใช่เช่าเสาโทรศัพท์

๑๙.๔ กรณีตู้ฝากถอนเงินอัตโนมัติ (ATM) แบ่งเป็นติดตั้งตู้ภายในอาคาร หรือติดตั้งตู้ภายนอกอาคาร วิธีดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๑๙.๓ เป็นการให้เช่าพื้นที่ เพราะตู้ ATM มิใช่กรรมสิทธิ์ของกระทรวงการคลัง

๑๙.๕ ระยะเวลาเช่าไม่เกิน ๓ ปี การต่อสัญญาเช่าให้ขออนุมัติกองทัพบก พร้อมแนบสัญญาเช่าฉบับเดิมมาด้วย (โดยให้เอกชนผู้เช่าดำเนินการยื่นเรื่องเพื่อต่อสัญญาล่วงหน้า ๙๐ วัน ก่อนวันสิ้นสุดสัญญา)

ข้อ ๒๐ ที่ราชพัสดุของกองทัพบก ที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ในทางราชการจะนำมาจัดหาประโยชน์เพื่อการจัดสวัสดิการในเชิงธุรกิจ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยการจัดให้เช่าหรือโดยวิธีการจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจากการจัดให้เช่าก็ได้ ทั้งนี้ การดำเนินโครงการจะต้องได้รับความเห็นชอบโครงการจากกรมธนารักษ์ก่อน (ในการพิจารณาจัดให้เช่าที่ราชพัสดุ ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเป็นอำนาจของอธิบดีกรมธนารักษ์ ที่ราชพัสดุที่ตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด)

ข้อ ๒๑ กรณีมีผู้บริจาคที่ดินให้กองทัพบก หน่วยของกองทัพบกจะต้องจัดเตรียมแผนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน นั้น และรายงานขออนุมัติจากกองทัพบกตามสายงานที่ดินก่อนรับบริจาคมาเป็นที่ราชพัสดุ ทั้งนี้ หากผู้บริจาคมีเงื่อนไขให้กองทัพบกจัดหาประโยชน์ และนำรายได้หรือผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุไปใช้จ่ายในกิจการของกองทัพบก การจัดหาประโยชน์ดังกล่าว ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ตอนที่ ๓

การดูแลรักษาและการใช้ที่ดินประเภทอื่น

ข้อ ๒๒ กรณีที่ดินประเภทอื่นนอกจากที่ราชพัสดุ ซึ่งกองทัพบกได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ หรือเช่า เช่น ที่สาธารณประโยชน์ ที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ฯลฯ ให้ใช้ประโยชน์ตามที่กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ และระเบียบของประเภทที่ดินนั้นกำหนด รวมทั้งนิติกรรมสัญญาที่เกี่ยวข้องด้วย

ข้อ ๒๓ การดำเนินการอื่นใดนอกเหนือจากข้อ ๒๒ให้นำข้อความในหมวดนี้ มาใช้บังคับใช้โดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ และนิติกรรมที่เกี่ยวข้อง ของประเภทที่ดินนั้น

ตอนที่ ๔

การขุดดินในที่ดินของกองทัพบก

ข้อ ๒๔ ที่ดินในความปกครองของกองทัพบก ห้ามมิให้ผู้ใดขุดดิน ทำให้ดินเสียสภาพ หรือนำดินไปใช้ประโยชน์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากกองทัพบก หากพบการกระทำความผิดให้หน่วยที่เกี่ยวข้องดำเนินคดีตามกฎหมาย หากเป็นการดำเนินการนอกเหนือจากภารกิจต้องได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์ด้วย

ข้อ ๒๕ เมื่อมีความจำเป็นต้องขุดดินเพื่อนำดินไปใช้ประโยชน์ของทางราชการ ให้หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน เสนอความเห็นและส่งเรื่องราวทั้งหมดไปยังกองทัพบกตามสายงานที่ดิน เพื่อพิจารณาว่าควรจะอนุญาตหรือไม่ เว้นแต่เป็นการขุดดินที่ได้รับอนุมัติตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกองทัพบกแล้ว โดยประเด็นที่สำคัญที่หน่วยจะต้องพิจารณาในการขุดดิน เพื่อประกอบการรายงาน คือ

๒๕.๑ เหตุผลความจำเป็นที่ต้องขุดดิน

๒๕.๒ ปริมาณดินที่ขุดมีปริมาตรเท่าใด

๒๕.๓ ดินที่ได้จากการขุดจะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร ที่ใด จำนวนเท่าไร

ข้อ ๒๖ เมื่อมีการขุดดิน ให้หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน/หน่วยที่ได้รับอนุญาต แต่งตั้งคณะกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าสามนาย (ประธานคณะกรรมการแต่งตั้งจากหน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน คณะกรรมการอีกสองนาย แต่งตั้งจากหน่วยเหนือหนึ่งนาย และหน่วยข้างเคียงหนึ่งนาย) เพื่อตรวจนับและควบคุมการนำดินไปใช้ประโยชน์ โดยให้มีบัญชีคุมยอดว่ามีจำนวนเท่าไร นำไปใช้ประโยชน์เท่าใด และคงเหลือเท่าใด ทั้งนี้ หากมีดินคงเหลือให้ดำเนินการจำหน่ายตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๒๗ งานก่อสร้างตามแผนและโครงการของกองทัพบกที่มีการขุดดินเพื่อก่อสร้าง เช่น การลงเสาเข็ม การทำฐานราก การทำสิ่งก่อสร้างลึกลงไปในดิน หรือขุดดินเป็นบ่อเก็บน้ำ ทำให้มีดินจำนวนมากที่เกิดขึ้นมากองอยู่บริเวณที่ทำการก่อสร้าง ให้ดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒๗.๑ หากมีเงินที่ได้จากการจำหน่ายดินให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินในนาม กรมธนารักษ์

๒๗.๒ ห้ามนำดินออกจากพื้นที่ก่อสร้างเว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร จากกองทัพบก

๒๗.๓ การนำดินออกจากพื้นที่ก่อสร้างให้หน่วยดำเนินโครงการ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการนำดินไปใช้ประโยชน์ว่าคุ้มค่าหรือไม่ จำนวนไม่น้อยกว่าสามนาย (ประธานคณะกรรมการแต่งตั้งจากหน่วยดำเนินโครงการ คณะกรรมการอีกสองนาย แต่งตั้งจากหน่วยเหนือหนึ่งนาย และหน่วยข้างเคียงหนึ่งนาย) ประกอบการรายงานการขออนุญาตจากกองทัพบก

๒๗.๔ การนำดินออกนอกพื้นที่ ให้มีการควบคุมการนำดินออก ทั้งนี้ การปฏิบัติให้นำ ข้อ ๒๖ มาใช้โดยอนุโลม

หมวด ๓

อาคารและสิ่งปลูกสร้างของกองทัพบก

ข้อ ๒๘ ให้จำแนกประเภทอาคารและกำหนดอายุการใช้งานอาคารของกองทัพบก ดังนี้

๒๘.๑ ประเภทถาวร อายุราชการ ๔๐ ปี

๒๘.๒ ประเภทกึ่งถาวร อายุราชการ ๒๐ ปี

๒๘.๓ ประเภทชั่วคราว อายุราชการ ๘ ปี

๒๘.๔ สำหรับสิ่งปลูกสร้างให้ถือทำนองเดียวกันโดยอนุโลม

ข้อ ๒๙ หน่วยที่ได้รับมอบให้ครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้างในราชการทหาร มีหน้าที่รับผิดชอบ และดูแลรักษาสิ่งต่าง ๆ ในความครอบครองนั้น ๆ ให้ดำรงอยู่ในสภาพเรียบร้อย และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพใช้ราชการได้เสมอ โดยปฏิบัติดังนี้

๒๙.๑ ห้ามทิ้งร้างว่างเปล่า อันจะก่อให้เกิดการชำรุดเสียหาย

๒๙.๒ ไม่ละเลย เพิกเฉย เมื่อปรากฏการชำรุดเสียหายแม้จะเพียงเล็กน้อย ก็ให้ดูแลรักษาซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย

๒๙.๓ ห้ามใช้เกินขอบเขตที่กำหนดไว้ทางด้านวิศวกรรม

๒๙.๔ ห้ามนำไปใช้ในทางผิดวัตถุประสงค์ แก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อ ย้าย หรืออื่นใด อันเป็นเหตุให้ผิดไปจากลักษณะเดิม ไม่ว่าจะเกี่ยวกับทรงสัดส่วน หรือขนาด และวัสดุโดยพลการ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้บัญชาการทหารบก

๒๙.๕ วัสดุเกี่ยวกับการก่อสร้างที่เหลือจากการก่อสร้าง การซ่อมแซม หรือจากการรื้อถอน ให้ดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๓๐ อาคารและสิ่งปลูกสร้างในกองทัพบก หน่วยที่เข้าครอบครองจะต้องดำเนินการ ดังนี้

๓๐.๑ อาคารและสิ่งปลูกสร้างที่เกิดขึ้นใหม่

๓๐.๑.๑ ผู้ดำเนินการก่อสร้างเป็นผู้ส่งมอบให้แก่ผู้จะครอบครอง

๓๐.๑.๒ หากยังไม่ปรากฏผู้ที่จะครอบครองโดยแน่ชัด ให้ผู้ส่งมอบดูแลรักษา

ไว้ก่อน

๓๐.๒ อาคารและสิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่แล้ว

๓๐.๒.๑ เมื่อมีการรับ - ส่งหน้าที่ของผู้บังคับหน่วย ให้มีการส่งมอบอาคารและสิ่งปลูกสร้างในความครอบครองด้วย

๓๐.๒.๒ กรณีเป็นการย้ายที่ตั้งหน่วยโดยยังไม่มีหน่วยใดเข้าครอบครองให้ปฏิบัติดังนี้ เว้นแต่กองทัพบกจะสั่งการเป็นอย่างอื่น

๓๐.๒.๒.๑ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้ส่งคืนกรมยุทธโยธาทหารบก

๓๐.๒.๒.๒ ในพื้นที่จังหวัดอื่น ให้ส่งคืนมณฑลทหารบกที่อาคาร/

สิ่งปลูกสร้าง นั้นตั้งอยู่

๓๐.๒.๓ หลักฐานการส่งมอบ - รับมอบ หรือส่งคืนต้องมีบัญชีแสดงจำนวนรายการอาคาร และสิ่งปลูกสร้าง แผนผัง ทะเบียนประวัติอาคาร เมื่อครบถ้วนถูกต้องแล้วจึงให้รับมอบ

๓๐.๒.๔ หน่วยที่รับมอบอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ต้องรายงานการเข้าครอบครองแทนให้กรมยุทธโยธาทหารบกทราบ

๓๐.๓ หน่วยครอบครองอาคาร มีอำนาจและหน้าที่ที่จะกำหนดระเบียบการใช้ประโยชน์หรือระเบียบการพักอาศัยใหม่ โดยไม่ขัดต่อระเบียบของกองทัพบก

ข้อ ๓๑ บรรดาอาคารและสิ่งปลูกสร้าง อันเป็นสมบัติของราชการทหารบก จะต้องมียุทธศาสตร์และทะเบียนประวัติอันถูกต้องเรียบร้อยควบคุมอยู่ตลอดเวลา

ข้อ ๓๒ การขอขึ้นทะเบียนประวัติอาคารและสิ่งปลูกสร้าง

๓๒.๑ กรณีที่หน่วยเป็นผู้แทนกองทัพบก ดำเนินการจ้างเหมาก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้าง เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วผู้ควบคุมงานก่อสร้างที่รับผิดชอบงานตามสัญญาจ้าง จะต้องดำเนินการจัดทำทะเบียนประวัติฯ ตามรายละเอียด ดังนี้

๓๒.๑.๑ กรอกรูปแบบฟอร์มประวัติอาคารและสิ่งปลูกสร้าง

๓๒.๑.๒ จัดหาหลักฐานประกอบการขึ้นทะเบียนประวัติอาคารและสิ่งปลูกสร้างจำนวนอย่างละ ๑ ชุด (ผนวก ก.)

๓๒.๑.๓ หากอาคารและสิ่งปลูกสร้าง มีสิ่งอุปกรณ์ประจำอาคาร จะต้องแยกขึ้นบัญชีคุมสิ่งอุปกรณ์ แต่ละสายยุทธบริการ

๓๒.๑.๔ ให้หน่วยส่งแบบฟอร์มการขึ้นทะเบียนประวัติอาคารและสิ่งปลูกสร้าง พร้อมแนบหลักฐานการขอขึ้นทะเบียนประวัติอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ตามข้อ ๓๒.๑.๑ และ ๓๒.๑.๒ ให้กรมยุทธโยธาทหารบกโดยตรง เพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนประวัติฯ พร้อมให้หมายเลขประจำอาคาร

และสิ่งปลูกสร้าง และจะเก็บหลักฐานประวัติอาคารและสิ่งปลูกสร้างไว้ จำนวน ๑ ชุด ส่งให้กับหน่วย จำนวน ๑ ชุด พร้อมผังบริเวณ จำนวน ๑ ฉบับ

๓๒.๒ กรณีที่กรมยุทธโยธาทหารบก เป็นผู้แทนกองทัพบก ดำเนินการจ้างเหมา โดยบริษัท/ห้างร้านต่าง ๆ เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้าง เมื่อดำเนินการก่อสร้างเสร็จเรียบร้อย หน่วยครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้างจะต้องเร่งรัดให้ผู้ควบคุมงานฯ นั้น ดำเนินการขอขึ้นทะเบียนประวัติฯ ให้กับหน่วย โดยกรอกแบบฟอร์มประวัติอาคารและสิ่งปลูกสร้าง พร้อมแนบหลักฐานฯ ตามข้อ ๓๒.๑.๑ และ ๓๒.๑.๒ ให้กรมยุทธโยธาทหารบก เพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนประวัติฯ ตามข้อ ๓๒.๑

๓๒.๓ กรณีที่หน่วยทหารช่าง ดำเนินการก่อสร้างเอง เมื่อหน่วยทหารช่างดำเนินการก่อสร้างเสร็จเรียบร้อย หน่วยครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้างจะต้องเร่งรัดให้ผู้ควบคุมงานฯ นั้น ประสานหน่วยศูนย์ต้นทุน เพื่อดำเนินการขอรหัสสินทรัพย์ และดำเนินการขอขึ้นทะเบียนประวัติฯ ให้กับหน่วย โดยกรอกแบบฟอร์มประวัติอาคารและสิ่งปลูกสร้าง พร้อมแนบหลักฐานฯ ตามข้อ ๓๒.๑.๑ และ ๓๒.๑.๒ ส่งให้ กรมยุทธโยธาทหารบก เพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนประวัติฯ ตามข้อ ๓๒.๑

๓๒.๔ กรณีที่หน่วยดำเนินการก่อสร้างเอง หรือได้จากการบริจาค หรือการโอน จากหน่วยงานภายนอกกองทัพบก การแลกเปลี่ยน หรือกรณีอื่นใดที่มีใช้จากการจัดหาผ่านระบบการจัดซื้อจัดจ้าง หน่วยครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้างจะต้องดำเนินการขอขึ้นทะเบียนประวัติฯ โดยกรอกแบบฟอร์มประวัติอาคารและสิ่งปลูกสร้าง พร้อมแนบหลักฐานฯ ตามข้อ ๓๒.๑.๑ และ ๓๒.๑.๒ ส่งให้ กรมยุทธโยธาทหารบก เพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนประวัติฯ ตามข้อ ๓๒.๑

ข้อ ๓๓ การนำอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ส่งขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ ให้หน่วยครอบครองอาคาร ปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่าง กระทรวงการคลัง กับ กระทรวงกลาโหม กรณี กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๙) เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ให้หน่วยในกระทรวงกลาโหมนำส่งขึ้นทะเบียนและรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างพร้อมกัน โดยแจ้ง ให้กรมธนารักษ์หรือธนารักษ์พื้นที่ทราบในคราวเดียวกัน

ข้อ ๓๔ การขึ้นทะเบียนประวัติการซ่อม/ต่อเติมอาคารและสิ่งปลูกสร้าง เมื่อหน่วยที่เป็น ผู้แทนกองทัพบก ในการดำเนินการซ่อม/ต่อเติมอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ที่เกิดการชำรุด หรือเสื่อมสภาพไป ตามอายุการใช้งาน เมื่อดำเนินการซ่อม/ต่อเติม เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ควบคุมงานที่รับผิดชอบงานฯ จะต้อง จัดทำประวัติการซ่อม/ต่อเติม ให้กับหน่วยครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้างนั้น

ข้อ ๓๕ การปรับโอนอาคารและสิ่งปลูกสร้างของกองทัพบก เมื่อปรากฏว่าอาคารสำนักงาน และบ้านพักของหน่วยต่าง ๆ ในกองทัพบกวางลง ไม่มีหน่วยปฏิบัติงานหรือไม่มีผู้อาศัย ในขณะที่บางหน่วยยัง มีความต้องการอาคารสำนักงาน และบ้านพักเพิ่มเติมให้เพียงพอกับภารกิจ และกำลังพลของหน่วย ด้วยสาเหตุ หลายประการ เช่น ปิดการบรรจุหน่วย การย้ายที่ตั้งหน่วย เป็นต้น เพื่อให้การใช้ประโยชน์ในอาคาร และสิ่งปลูกสร้างของ กองทัพบก เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ต้องใช้งบประมาณก่อสร้างเพิ่มเติม และไม่ปล่อยให้อาคาร ทิ้งร้างว่างเปล่า ทั้งนี้ การปรับโอนอาคารและสิ่งปลูกสร้าง จะต้องไม่เป็นการทำให้ขาดอัตรา เพื่อของงบประมาณ ก่อสร้างทดแทน และหน่วยจะต้องมีอาคารเพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ จึงให้ปฏิบัติ ดังนี้

๓๕.๑ ให้ทำการตกลงกันระหว่างหน่วยโอน และหน่วยรับโอน

๓๕.๒ การดำเนินการรายงาน

๓๕.๒.๑ หน่วยในกองทัพบก ให้หน่วยครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้าง รายงานตามสายการบังคับบัญชาผ่านหน่วยปกครองที่ดิน จนถึงกองทัพบก และกองทัพบกพิจารณาความเหมาะสม หากเห็นชอบให้เสนอกฤษฎีโยธาทหารบก พิจารณาดำเนินการต่อไป

๓๕.๒.๒ หน่วยส่วนกลาง และหน่วยนอกกองทัพบก ให้หน่วยครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้าง รายงานตามสายการบังคับบัญชาผ่านหน่วยปกครองที่ดิน และหน่วยปกครองที่ดินนั้น เสนอกฤษฎีโยธาทหารบกโดยตรง

๓๕.๒.๓ กรมยุทธโยธาทหารบก ดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบ, ทะเบียนประวัติ, อัตราอาคารของหน่วยโอนและหน่วยรับโอน, เหตุผลความจำเป็น หากครบถ้วนถูกต้อง และมีความเห็นให้ปรับโอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง แล้วรายงานขออนุมัติไปยังกองทัพบก ผ่านกรมส่งกำลังบำรุงทหารบก

* ๓๕.๓ เมื่อได้รับอนุมัติจากกองทัพบก ให้หน่วยดำเนินการรับมอบ - ส่งมอบ อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ที่ขออนุมัติปรับโอนให้เรียบร้อย แล้วให้หน่วยรับโอนรายงานขอแก้ไขทะเบียนประวัติ และผังบริเวณของหน่วยโอนและหน่วยรับโอนไปยังกรมยุทธโยธาทหารบก ตามข้อ ๓๕.๒.๑ หรือ ๓๕.๒.๒

๓๕.๔ กรณีย้ายที่ตั้งหน่วย หรือการปรับโอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ตามโครงการต่าง ๆ ที่ได้รับคำสั่งหรืออนุมัติหลักการจากกองทัพบก ให้ดำเนินการต่อ ตามข้อ ๓๕.๓

๓๕.๕ เมื่อกรมยุทธโยธาทหารบกได้แก้ไขทะเบียนประวัติ และผังบริเวณเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะจัดส่งผังบริเวณที่ถูกต้องให้กับหน่วยโอนและหน่วยรับโอนต่อไป

ข้อ ๓๖ การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์อาคารและสิ่งปลูกสร้าง เมื่อปรากฏว่าอาคารสำนักงาน อาคารสโมสร หรืออาคารอื่น ๆ ของหน่วยต่าง ๆ ในกองทัพบกวางลง ไม่ได้ใช้ประโยชน์เนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น ลตอัตรา ได้รับบริจาค หรือมีการก่อสร้างอาคารหลังใหม่ทดแทนแล้ว เป็นต้น หน่วยจึงมีความประสงค์จะนำอาคารไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น เพื่อให้การใช้ประโยชน์ในอาคารและสิ่งปลูกสร้างของกองทัพบกเกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ต้องใช้งบประมาณก่อสร้างเพิ่มเติม และไม่ปล่อยให้อาคารทิ้งร้างว่างเปล่า ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์อาคารและสิ่งปลูกสร้าง จะต้องไม่ใช่เกินขอบเขตที่กำหนดไว้ทางด้านวิศวกรรม ไม่ทำให้หน่วยขาดอัตราอาคาร หรือไม่เพียงพอต่อการใช้งาน หรือต้องของบประมาณก่อสร้างทดแทน จึงให้ปฏิบัติ ดังนี้ <

๓๖.๑ ให้หน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ที่มีความประสงค์ขอเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์ฯ ดำเนินการรายงาน ดังนี้

๓๖.๑.๑ หน่วยในกองทัพบก ให้หน่วยครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้าง รายงานตามสายการบังคับบัญชาผ่านหน่วยปกครองที่ดิน จนถึงกองทัพบก และกองทัพบกพิจารณาความเหมาะสมหากเห็นชอบให้เสนอกฤษฎีโยธาทหารบก พิจารณาดำเนินการต่อไป

๓๖.๑.๒ หน่วยส่วนกลาง และหน่วยนอกกองทัพบก ให้หน่วยครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้าง รายงานตามสายการบังคับบัญชาผ่านหน่วยปกครองที่ดิน และหน่วยปกครองที่ดินนั้น เสนอกฤษฎีโยธาทหารบกโดยตรง

๓๖.๑.๓ กรมยุทธโยธาทหารบก ดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบ, ทะเบียนประวัติ, อัตราอาคารของหน่วย, เหตุผลความจำเป็น, มีการเปลี่ยนแปลงต่อทรงสัญญาณ หรือขนาด

ให้ผิดไปจากลักษณะเดิมของโครงสร้างอาคารหรือไม่, หลักทางวิศวกรรม และความปลอดภัย รวมไปถึงกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หากครบถ้วนถูกต้อง และมีความเห็นให้เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง แล้วรายงานขออนุมัติไปยัง กองทัพบก ผ่าน กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก

๓๖.๒ เมื่อได้รับอนุมัติจากกองทัพบก ให้หน่วยรายงานขอแก้ไขทะเบียนประวัติและผังบริเวณไปยังกรมยุทธโยธาทหารบก ตามข้อ ๓๖.๑.๑ หรือ ๓๖.๑.๒

๓๖.๓ เมื่อกรมยุทธโยธาทหารบกได้แก้ไขทะเบียนประวัติ และผังบริเวณเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะจัดส่งผังบริเวณที่ถูกต้องให้กับหน่วยโอนและหน่วยรับโอนต่อไป

ข้อ ๓๗ การรื้อถอน และการจำหน่ายวัสดุที่ได้จากการรื้อถอน ให้ปฏิบัติ ดังนี้

๓๗.๑ การรื้อถอนอาคารและสิ่งปลูกสร้าง

๓๗.๑.๑ การขออนุมัติรื้อถอน

๓๗.๑.๑.๑ หน่วยในกองทัพบก ให้กองทัพบกแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบความต้องการ เพื่อพิจารณาเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องรื้อถอนอาคารและสิ่งปลูกสร้าง

๓๗.๑.๑.๒ หน่วยส่วนกลาง และนอกกองทัพบก ให้กรมยุทธโยธาทหารบก แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบความต้องการ เพื่อพิจารณาเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องรื้อถอนอาคารและสิ่งปลูกสร้าง

๓๗.๑.๑.๓ เมื่อคณะกรรมการ ตามข้อ ๓๗.๑.๑.๑ หรือ ๓๗.๑.๑.๒ พิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรให้รื้อถอน ให้หน่วยครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้างนั้นรายงานขออนุมัติรื้อถอนเว้นแต่อาคารและสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในอัตราอาคารของหน่วยจะกระทำได้เมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณก่อสร้างทดแทนแล้วเท่านั้น

๓๗.๑.๒ กองทัพบก อาจแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบความต้องการเดินทางไปตรวจสอบได้ตามความจำเป็น เช่น กรณีเกิดปัญหาว่าสมควรจะรื้อถอนได้หรือไม่ และเป็นการกำกับดูแลการรื้อถอนอาคาร หรือสิ่งปลูกสร้างให้เป็นไปตามนโยบายของกองทัพบก โดยคณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนกรมยุทธโยธาทหารบก ผู้แทนกรมส่งกำลังบำรุงทหารบก ผู้แทนสำนักงานปลัดบัญชาการกองทัพบก โดยมีผู้แทนจากกรมยุทธโยธาทหารบก เป็นประธานและเลขานุการ

๓๗.๑.๓ การดำเนินการรายงาน

๓๗.๑.๓.๑ หน่วยในกองทัพบก ให้หน่วยครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้าง รายงานตามสายการบังคับบัญชาผ่านหน่วยปกครองที่ดิน จนถึงกองทัพบก และกองทัพบกพิจารณาความเหมาะสมหากเห็นชอบให้เสนอกกรมยุทธโยธาทหารบก พิจารณาดำเนินการต่อไป

๓๗.๑.๓.๒ หน่วยส่วนกลาง และหน่วยนอกกองทัพบก ให้หน่วยครอบครองอาคารและสิ่งปลูกสร้าง รายงานตามสายการบังคับบัญชาผ่านหน่วยปกครองที่ดิน และหน่วยปกครองที่ดินนั้นเสนอกกรมยุทธโยธาทหารบกโดยตรง

๓๗.๑.๓.๓ กรมยุทธโยธาทหารบก ดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบ, ทะเบียนประวัติ, การขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ, กฎกระทรวง และระเบียบกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้อง, อนุมัติหลักการและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หากครบถ้วนถูกต้อง และมีความเห็นให้รื้อถอนอาคารและสิ่งปลูกสร้าง

ให้กำหนดหน่วยของกองทัพบกที่จะทำการรื้อถอน, การนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนไปใช้ประโยชน์ในราชการ หรือขายซากไปยังกองทัพบก

๓๗.๑.๔ กรมยุทธโยธาทหารบก ตรวจสอบแล้วรายงานขออนุมัติกองทัพบก ผ่านกรมส่งกำลังบำรุงทหารบก ดังนี้

๓๗.๑.๔.๑ อาคารและสิ่งปลูกสร้างที่จะรื้อถอน ชื่ออาคาร (ตามประวัติ อาคาร) หมายเลขอาคาร จำนวนหลัง สร้างเสร็จเมื่อใด ปัจจุบันมีอายุใช้ราชการมาแล้วกี่ปี ราคาก่อสร้างหลังละเท่าใด รวมเป็นราคาค่าก่อสร้างเท่าใด

๓๗.๑.๔.๒ อาคารและสิ่งปลูกสร้างที่จะรื้อถอน เป็นอาคารประเภท ถาวร, กึ่งถาวรหรือชั่วคราว อยู่ในอัตราอาคารหรือไม่ เกินอายุใช้ราชการตามข้อ ๒๘ แล้วหรือไม่ ได้ขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุไว้กับกรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่หรือไม่ การขออนุมัติรื้อถอนกรณีอยู่ในอัตราอาคาร ได้รับการจัดสรรงบประมาณก่อสร้างทดแทนแล้วหรือไม่ หรือเป็นอาคารที่มีสภาพชำรุดทรุดโทรมมาก ซ่อมไม่คุ้มค่า และหน่วยขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างทดแทนหรือไม่ เสนอให้หน่วยใดเป็นหน่วยดำเนินการรื้อถอน

๓๗.๑.๕ กรณีอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่ขออนุมัติรื้อถอนมีสภาพที่ยังใช้ประโยชน์ในทางราชการต่อไปได้ ให้คณะกรรมการ ตามข้อ ๓๗.๑.๑.๑ หรือ ๓๗.๑.๑.๒ และ ๓๗.๑.๒ พิจารณาเหตุผล และความจำเป็นให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของกองทัพบก

๓๗.๑.๖ กรณีอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่จะรื้อถอน มีลักษณะที่ยังมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม หรือสถาปัตยกรรมที่ควรอนุรักษ์ไว้ ต้องได้รับความยินยอมจากกรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่แล้วแต่กรณี ก่อน ในการขอความยินยอม ให้หน่วยครอบครองอาคารแต่งตั้งคณะกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ต้องประกอบด้วย ผู้แทนกรมศิลปากร หรือผู้แทนสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด จำนวนหนึ่งคน และนายทหารสัญญาบัตร จำนวนสองนาย (แต่งตั้งจากหน่วยครอบครองอาคารและหน่วยข้างเคียง) พิจารณาเหตุผล และความจำเป็น ตลอดจนปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอไปยังกรมธนารักษ์

๓๗.๑.๗ กรณีอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่จะรื้อถอน เป็นโบราณสถาน ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

๓๗.๑.๘ กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก ตรวจสอบตามที่กรมยุทธโยธาทหารบก เสนอให้เป็นไปตามระเบียบ และหลักการของกองทัพบก รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีผลใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น เพื่อรายงานขออนุมัติผู้บัญชาการทหารบก

๓๗.๒ การจำหน่ายอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง และวัสดุที่ได้จากที่ราชพัสดุ

๓๗.๒.๑ การจำหน่ายวัสดุที่ได้จากที่ราชพัสดุ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กฎกระทรวงและระเบียบกระทรวงการคลัง รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีผลบังคับใช้ในขณะนั้น

๓๗.๒.๒ การรื้อถอนอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ให้ดำเนินการจำหน่ายวัสดุที่ได้จากการรื้อถอน โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติ แบ่งเป็น ๒ กรณี

๓๗.๒.๒.๑ การนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนไปใช้ประโยชน์ทางราชการ

๓๗.๒.๒.๒ การนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนออกขายนำเงินส่งคลัง
เป็นรายได้แผ่นดินในนามกรมธนารักษ์

๓๗.๒.๓ การจำหน่ายต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่น ๆ ที่ได้จากที่ราชพัสดุ ให้ปฏิบัติ
ตามข้อ ๓๗.๒.๒ โดยอนุโลม

๓๗.๒.๔ การนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนไปใช้ประโยชน์ในทางราชการ
เมื่อได้รับอนุมัติให้รื้อถอนจากกองทัพบกแล้ว ให้หน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ปฏิบัติดังนี้

๓๗.๒.๔.๑ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๓๗.๒.๔.๑(๑) แต่งตั้งนายทหารสัญญาบัตรสามนาย
เป็นคณะกรรมการ เพื่อตรวจนับ และควบคุมการนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนไปใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย
ผู้แทนหน่วยหนึ่งนาย เป็นประธานกรรมการ และผู้แทนจากหน่วยข้างเคียงอีกสองนาย ร่วมเป็นกรรมการ

๓๗.๒.๔.๑(๒) จัดทำบัญชีคุมยอดวัสดุที่ได้จากการ
รื้อถอน ลงนามโดยคณะกรรมการ ตามข้อ ๓๗.๒.๔.๑(๑)

๓๗.๒.๔.๑(๓) รายงาน กรมยุทธโยธาทหารบก ให้
พิจารณารายงานไปกรมธนารักษ์ เพื่อนำขึ้นทะเบียนเป็นอาคารสิ่งปลูกสร้างในที่ราชพัสดุ พร้อมขอจำหน่ายใน
คราวเดียวกัน และขออนุญาตนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนไปใช้ประโยชน์ในทางราชการ รวมทั้งขอจำหน่าย
อาคารออกจากทะเบียนประวัติ และผังบริเวณ ทั้งนี้ หน่วยจะนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนไปใช้ประโยชน์ได้
ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์แล้วเท่านั้น โดยแนบหลักฐาน จำนวน ๒ ชุด ดังนี้

๓๗.๒.๔.๑(๓.๑) สำเนาอนุมัติผู้บัญชาการ
ทหารบกที่ให้รื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง

๓๗.๒.๔.๑(๓.๒) สำเนาคำสั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการตรวจนับและควบคุมการนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนไปใช้ประโยชน์ ตามข้อ ๓๗.๒.๔.๑(๑)

๓๗.๒.๔.๑(๓.๓) สำเนาบัญชีวัสดุที่ได้จาก
การรื้อถอน ตามข้อ ๓๗.๒.๔.๑(๒)

๓๗.๒.๔.๑(๓.๔) รายการแจ้งขอรื้อถอน
สิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ (แบบ ทบ.๓)

๓๗.๒.๔.๑(๓.๕) แบบสำรวจรายการ
อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ (แบบ ทร.๐๔) หรือ แบบสำรวจรายการอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง
ของรัฐที่ปลูกอยู่บนที่ดินที่มีใช้ที่ราชพัสดุ (แบบ ทร.๐๕)

๓๗.๒.๔.๑(๓.๖) ผังบริเวณ (ใช้ผังบริเวณ
ของ กองที่ดิน กรมยุทธโยธาทหารบก) พร้อมหมายจุดอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ที่รื้อถอน

๓๗.๒.๔.๑(๔) ให้ กรมยุทธโยธาทหารบก รายงานไปยัง กรมธนารักษ์ เพื่อนำขึ้นทะเบียนเป็นอาคารสิ่งปลูกสร้างในที่ราชพัสดุ พร้อมขอจำหน่ายในคราวเดียวกัน และขออนุญาตนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนไปใช้ประโยชน์ในทางราชการ เมื่อได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์แล้ว ให้แจ้งไปยังหน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง เพื่อดำเนินการต่อไป และจำหน่ายอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ออกจากทะเบียนประวัติและผังบริเวณ และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ให้จัดส่งผังบริเวณที่ถูกต้องให้กับหน่วยต่อไป

๓๗.๒.๔.๒ ในพื้นที่จังหวัดอื่น

๓๗.๒.๔.๒(๑) ให้ดำเนินการ ตามข้อ ๓๗.๒.๔.๑(๑) และ ๓๗.๒.๔.๑(๒)

๓๗.๒.๔.๒(๒) รายงานธนารักษ์พื้นที่ เพื่อนำขึ้นทะเบียน เป็นอาคารสิ่งปลูกสร้างในที่ราชพัสดุ พร้อมขอจำหน่ายในคราวเดียวกัน และขออนุญาตนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอน ไปใช้ประโยชน์ในทางราชการ ทั้งนี้ หน่วยจะนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนไปใช้ประโยชน์ได้ ต่อเมื่อได้รับอนุญาต จากธนารักษ์พื้นที่แล้วเท่านั้น

๓๗.๒.๔.๒(๓) รายงาน กรมยุทธโยธาทหารบก ผ่าน มณฑลทหารบก เพื่อขอให้จำหน่ายอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ออกจากทะเบียนประวัติและผังบริเวณ โดยแนบ หลักฐาน จำนวน ๑ ชุด ดังนี้

๓๗.๒.๔.๒(๓.๑) สำเนาอนุมัติ ผู้บัญชาการ ทหารบก ที่ให้รื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง

๓๗.๒.๔.๒(๓.๒) สำเนาคำสั่ง แต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจนับและควบคุมการนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนไปใช้ประโยชน์ ตามข้อ ๓๗.๒.๔.๑(๑)

๓๗.๒.๔.๒(๓.๓) สำเนาบัญชีวัสดุที่ได้จาก การรื้อถอน ตามข้อ ๓๗.๒.๔.๑(๒)

๓๗.๒.๔.๒(๓.๔) สำเนาหนังสือธนารักษ์พื้นที่ ที่รับอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ขึ้นทะเบียน พร้อมจำหน่ายในคราวเดียวกัน และอนุญาตให้นำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอน ไปใช้ประโยชน์ในทางราชการ

๓๗.๒.๔.๒(๓.๕) รายการแจ้งขอรื้อถอน สิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ (แบบ ทบ.๓)

๓๗.๒.๔.๒(๓.๖) แบบสำรวจรายการ อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ (แบบ ทร.๐๔) หรือ แบบสำรวจรายการอาคาร/สิ่งปลูกสร้างของรัฐ ที่ปลูกอยู่บนที่ดินที่มีใช้ที่ราชพัสดุ (แบบ ทร.๐๕)

๓๗.๒.๔.๒(๓.๗) ผังบริเวณ (ใช้ผังบริเวณ ของกองที่ดิน กรมยุทธโยธาทหารบก) พร้อมหมายจุดอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่รื้อถอน

๓๗.๒.๔.๒(๔) ให้ กรมยุทธโยธาทหารบก จำหน่ายอาคาร ออกจากทะเบียนประวัติ และผังบริเวณ และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ให้จัดส่งผังบริเวณที่ถูกต้อง ให้กับหน่วยต่อไป

๓๗.๒.๕ การนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนออกขาย นำเงินส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินในนามกรมธนารักษ์ เมื่อได้รับอนุมัติให้รื้อถอนจากกองทัพบกแล้ว ให้หน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้างปฏิบัติ ดังนี้

๓๗.๒.๕.๑ หน่วยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๓๗.๒.๕.๑(๑) ให้นายทหารสัญญาบัตรสามนายเป็นคณะกรรมการ เพื่อตรวจนับ และประเมินราคาอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง หรือวัสดุอื่น ๆ ที่ได้จากการรื้อถอนที่จะจำหน่าย (ขาย) ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยหนึ่งนาย เป็นประธานกรรมการ และผู้แทนจากหน่วยข้างเคียงอีก สองนาย ร่วมเป็นกรรมการ ทั้งนี้ กรรมการอย่างน้อยหนึ่งนาย จะต้องเป็นผู้ชำนาญการ หรือมีความรู้เกี่ยวกับการประเมินราคา

๓๗.๒.๕.๑(๒) จัดทำบัญชีคุมยอดวัสดุที่ได้จากการรื้อถอน พร้อมราคาประเมิน ลงนามโดยคณะกรรมการ ตามข้อ ๓๗.๒.๕.๑(๑)

๓๗.๒.๕.๑(๓) ดำเนินการวิธีการขาย โดยวิธีทอดตลาด โดยปฏิบัติตามกฎหมาย ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ หรือระเบียบที่มีผลบังคับใช้อยู่ในขณะนั้น และเมื่อดำเนินการวิธีการขายจนได้ผู้ซื้อ ให้รายงานขออนุมัติขายวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนจากกองทัพบก

๓๗.๒.๕.๑(๔) เมื่อดำเนินการขายเรียบร้อยแล้ว ให้นำเงินที่ได้จากการจำหน่าย (ขาย) ตามข้อ ๓๗.๒.๕.๑(๓) ส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินในนามกรมธนารักษ์

๓๗.๒.๕.๑(๕) รายงาน กรมยุทธโยธาทหารบก ให้พิจารณา รายงานไปกรมธนารักษ์ เพื่อนำขึ้นทะเบียนเป็นอาคาร/สิ่งปลูกสร้างในที่ราชพัสดุ พร้อมขอจำหน่ายในคราวเดียวกัน รวมทั้งขอจำหน่ายอาคารออกจากทะเบียนประวัติ และผังบริเวณ โดยแนบหลักฐาน จำนวน ๒ ชุด ดังนี้

๓๗.๒.๕.๑(๕.๑) สำเนาอนุมัติ ผู้บัญชาการทหารบก ที่ให้รื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง

๓๗.๒.๕.๑(๕.๒) สำเนาคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อตรวจนับ และประเมินราคาอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง หรือวัสดุอื่น ๆ ที่ได้จากการรื้อถอนที่จะจำหน่าย (ขาย) ตามข้อ ๓๗.๒.๕.๑(๑)

๓๗.๒.๕.๑(๕.๓) สำเนาบัญชีวัสดุที่ได้จากการรื้อถอน ตามข้อ ๓๗.๒.๕.๑(๒)

๓๗.๒.๕.๑(๕.๔) รายการแจ้งขอรื้อถอน สิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ (แบบ ทบ.๓)

๓๗.๒.๕.๑(๕.๕) แบบสำรวจรายการ อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ (แบบ ทร.๐๔) หรือ แบบสำรวจรายการอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ของรัฐที่ปลูกอยู่บนที่ดินที่มีใช้ที่ราชพัสดุ (แบบ ทร.๐๕)

๓๗.๒.๕.๑(๕.๖) สำเนาใบนำส่งเงินเป็น
รายได้แผ่นดินในนามกรมธนารักษ์ (RC และ R3)

๓๗.๒.๕.๑(๕.๗) ผังบริเวณ (ใช้ผังบริเวณ
ของ กทด.ยย.ทบ.) พร้อมหมายจุดอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ที่รื้อถอน

๓๗.๒.๕.๑(๖) ให้ กรมยุทธโยธาทหารบก ดำเนินการ ดังนี้

๓๗.๒.๕.๑(๖.๑) รายงานไปกรมธนารักษ์
เพื่อนำขึ้นทะเบียนเป็นอาคารสิ่งปลูกสร้างในที่ราชพัสดุ พร้อมขอจำหน่ายในคราวเดียวกัน โดยแนบหลักฐาน
การส่งเงินที่ได้จากการจำหน่ายวัสดุที่ได้จากการรื้อถอน

๓๗.๒.๕.๑(๖.๒) จำหน่ายอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง
ออกจากทะเบียนประวัติและผังบริเวณ และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ให้จัดส่งผังบริเวณที่ถูกต้องให้กับหน่วย
ต่อไป

๓๗.๒.๕.๒ หน่วยในพื้นที่จังหวัดอื่น

๓๗.๒.๕.๒(๑) ดำเนินการตามข้อ ๓๗.๒.๕.๑(๑),
๓๗.๒.๕.๑(๒), ๓๗.๒.๕.๑(๓) และ ๓๗.๒.๕.๑(๔)

๓๗.๒.๕.๒(๒) รายงานธนารักษ์พื้นที่ เพื่อนำขึ้นทะเบียน
เป็นอาคาร/สิ่งปลูกสร้างในที่ราชพัสดุพร้อมขอจำหน่ายในคราวเดียวกัน

๓๗.๒.๕.๒(๓) รายงาน กรมยุทธโยธาทหารบก ผ่าน
มณฑลทหารบก เพื่อขอให้จำหน่ายอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ออกจากทะเบียนประวัติและผังบริเวณ โดยแนบ
หลักฐาน จำนวน ๑ ชุด ดังนี้

๓๗.๒.๕.๒(๓.๑) สำเนาอนุมัติ ผู้บัญชาการ
ทหารบก ที่ให้รื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง

๓๗.๒.๕.๒(๓.๒) สำเนาคำสั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการเพื่อตรวจนับ และประเมินราคาอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง หรือวัสดุอื่น ๆ ที่ได้จากการรื้อถอน
ที่จะจำหน่าย (ขาย) ตามข้อ ๓๗.๒.๕.๑(๑)

๓๗.๒.๕.๒(๓.๓) สำเนาบัญชีวัสดุที่ได้จาก
การรื้อถอน ตามข้อ ๓๗.๒.๕.๑(๒)

๓๗.๒.๕.๒(๓.๔) สำเนาหนังสือธนารักษ์
พื้นที่ ที่รับอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ขึ้นทะเบียน พร้อมจำหน่ายในคราวเดียวกัน

๓๗.๒.๕.๒(๓.๕) รายการแจ้งขอรื้อถอน
สิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ (แบบ ทบ.๓)

๓๗.๒.๕.๒(๓.๖) แบบสำรวจรายการ
อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ (แบบ ทร.๐๔) หรือ แบบสำรวจรายการอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ของรัฐ
ที่ปลูกอยู่บนที่ดินที่มีใช้ที่ราชพัสดุ (แบบ ทร.๐๕)

๓๗.๒.๕.๒(๓.๗) สำเนาใบนำส่งเงิน เป็นรายได้

ของกรมธนารักษ์ (RC และ R3)

๓๗.๒.๕.๒(๓.๘) ผังบริเวณ (ใช้ผังบริเวณ

ของกองที่ดิน กรมยุทธโยธาทหารบก) พร้อมหมายจุดอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ที่รื้อถอน

๓๗.๒.๕.๒(๔) ให้ กรมยุทธโยธาทหารบก จำหน่าย

อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ออกจากทะเบียนประวัติและผังบริเวณ และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ให้จัดส่งผังบริเวณ ที่ถูกต้องให้กับหน่วยต่อไป

หมวด ๔

การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินในความปกครองของกองทัพบก

ข้อ ๓๘ การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินในความปกครองของกองทัพบก ให้หน่วยที่ดูแลรักษา และใช้ประโยชน์ในที่ดิน ดำเนินการตามแนวทางหรือคู่มือที่กองทัพบกกำหนด โดยดำเนินการเป็น ๔ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมการ ขั้นการปฏิบัติ ขั้นการฟื้นฟู และขั้นตอนการป้องกันการบุกรุกอย่างยั่งยืน

ข้อ ๓๙ ขั้นตอนเตรียมการ ให้หน่วยดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ในที่ดินในความปกครองของกองทัพบก ดำเนินการดังนี้

๓๙.๑ จัดทำประวัติเกี่ยวกับที่ดินในความรับผิดชอบของหน่วยให้สมบูรณ์ และดำเนินการจัดตั้งห้องปฏิบัติการระบบภูมิสารสนเทศเพื่อจัดการควบคุมข้อมูลให้เป็นสารบบ

๓๙.๒ การจัดทำประวัติที่ดินในความรับผิดชอบของหน่วย ให้ดำเนินการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับที่ดินแปลงนั้น ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนเอกสาร หลักฐาน การได้มา หรือหลักฐานการครอบครองที่ดิน เช่น ผังรูปแปลง ระวังแผนที่ ขอบเขตที่ดิน ที่ตั้งแปลงที่ดิน รวมถึงแผนที่ ภาพถ่ายทางอากาศของที่ดิน เป็นต้น

๓๙.๓ หน่วยใช้ประโยชน์ในที่ดิน และหน่วยปกครองที่ดินของกองทัพบก ดำเนินการออกคำสั่ง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในการดูแลรักษา คุ้มครอง ป้องกัน มิให้มีการบุกรุกที่ดินที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วย หากพบว่าที่ดินในความปกครองของหน่วยถูกบุกรุก ให้ดำเนินการผลักดันออกจากพื้นที่บุกรุก โดยทันที โดยใช้มาตรการจากเบาไปหาหนัก เช่น การเจรจาขอคืนพื้นที่ หากผู้บุกรุกไม่ยอมคืนพื้นที่ให้ใช้มาตรการทางกฎหมาย ด้วยการดำเนินคดีทั้งทางอาญาและทางแพ่งต่อไป

๓๙.๔ การจัดทำกำลังในการดูแล รักษา คุ้มครอง ป้องกันที่ดินในความรับผิดชอบของหน่วยให้ดำเนินการ ดังนี้

๓๙.๔.๑ ส่วนบัญชาการ ประกอบด้วย ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ฝ่ายกฎหมาย และที่ปรึกษา

๓๙.๔.๒ ฝ่ายปฏิบัติการ ประกอบด้วย บก.ฝ่ายปฏิบัติการ และชุดปฏิบัติการ

๓๙.๕ หน่วยที่มีหน้าที่ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ในที่ดินในความปกครองของกองทัพบก ต้องดำเนินการสนับสนุนยุทธโศภรณ์ที่จำเป็นให้กับชุดปฏิบัติการ เช่นยานพาหนะ, เครื่องมือ หาค่าพิกัดทางดาวเทียม (GPS) และกล้องบันทึกภาพ ทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น

๓๙.๖ หน่วยดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ในที่ดินต้องรายงานผลการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินในความรับผิดชอบของหน่วยตามสายงานที่ดิน

๓๙.๗ ในกรณีเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดิน และชุดปฏิบัติการถูกร้องเรียนหรือถูกดำเนินคดี การถูกข่มขู่คุกคาม และไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หน่วยจะต้องให้ความช่วยเหลือแก่ต่าง ทั้งในด้านคดีความและค่าใช้จ่าย และความปลอดภัยของกำลังพลผู้นั้น รวมถึงการพิจารณาความดีความชอบให้ หากพิสูจน์ได้ว่าไม่ได้กระทำตามที่ถูกกล่าวหา

ข้อ ๔๐ ชั้นปฏิบัติการ

๔๐.๑ ชุดปฏิบัติการในการดูแลรักษาที่ดินที่หน่วยจัดตั้งขึ้น ต้องทำการศึกษาเกี่ยวกับประวัติที่ดิน ขอบเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ในความรับผิดชอบของตนให้ชัดเจน และศึกษาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดูแลที่ดิน หากจำเป็นให้หน่วยดูแลและใช้ประโยชน์จัดการอบรมให้ความรู้แก่ชุดปฏิบัติการโดยการร้องขอชุดวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ หรือผู้ที่มีประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินในความปกครองของกองทัพบก

๔๐.๒ การดำเนินการต่อผู้บุกรุกให้ชุดปฏิบัติการที่หน่วยจัดตั้งขึ้นรวบรวมพยานหลักฐาน และดำเนินการร้องทุกข์/กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่ดินตั้งอยู่ โดยปฏิบัติตามคู่มือในการดูแลที่ดินของกองทัพบกที่ได้จัดทำขึ้น

๔๐.๓ วิธีการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่และชุดปฏิบัติการที่หน่วยจัดตั้งขึ้นในการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ในที่ดินในความรับผิดชอบของหน่วย ตั้งแต่ขั้นเตรียมการ ชั้นปฏิบัติการ และขั้นฟื้นฟูให้ปฏิบัติตามคู่มือเอกสารดำร่าที่กองทัพบกอนุมัติให้ใช้ รวมถึงการปฏิบัติตามกรอบของกฎหมายที่ให้อำนาจไว้

ข้อ ๔๑ ขั้นการฟื้นฟู พื้นที่ที่ได้คืนจากการดำเนินคดี จากการเจรจา หรือการละทิ้งพื้นที่ของผู้บุกรุก ต้องดำเนินการดังนี้

๔๑.๑ ปลุกป่าทดแทนและจัดกำลังเข้าไปดูแลอย่างต่อเนื่อง

๔๑.๒ ก่อสร้างรั้ว ปักหลักเขต หรือปลูกต้นไม้ เพื่อแสดงแนวเขตพื้นที่ให้ชัดเจน

๔๑.๓ หน่วยต้องจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ โดยแบ่งเป็นพื้นที่อนุรักษ์ป่าต้นน้ำ ลำธาร พื้นที่ฝึก และพื้นที่อื่น ๆ ให้ชัดเจน

ข้อ ๔๒ ขั้นการป้องกันการบุกรุกอย่างยั่งยืน

๔๒.๑ การจัดทำแผนที่กายภาพ

๔๒.๒ การขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

๔๒.๓ ปักหลักแสดงขอบเขต และล้อมรั้ว

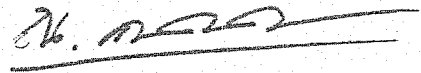
ข้อ ๔๓ วิธีการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหการบุกรุกที่ดินของกองทัพบก ตามหมวดนี้ หน่วยตามสายงานที่ดินของกองทัพบก สามารถเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง ให้เป็นไปตามสภาพปัญหาของหน่วยได้

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๔ บรรดาระเบียบ คำสั่ง อนุมัติหลักการใดเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง ที่ได้บังคับใช้ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้สามารถใช้บังคับต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ หากมีปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบหรือระเบียบนี้ไม่ได้กำหนดไว้ ให้ เจ้ากรมส่งกำลังบำรุงทหารบก เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พลเอก

(ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้)

ผู้บัญชาการทหารบก

กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก

ผนวก ก

๑. กรณีที่หน่วยเป็นผู้แทน ทบ. ดำเนินการจ้างเหมา ฯ

ผู้ควบคุมงานก่อสร้างดำเนินการขอขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ตามระเบียบ ทบ.
ว่าด้วยการบริหารจัดการที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๖ หมวด ๓ ข้อ ๓๒.๑

ขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง (ผทบ.กทต.ยย.ทบ.)

หลักฐานประกอบการขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง

๑. สำเนาอนุมัติ ผบ.ทบ. และแผนจัดหา
๒. สำเนาความมุ่งหมายงานก่อสร้าง ได้แก่ วัตถุประสงค์, เงื่อนไขและวัสดุที่ใช้ในงานก่อสร้างและแบบรูปที่ใช้
๓. สำเนาอนุมัติของผู้มีอำนาจสั่งจ้าง
๔. สำเนาใบเสนอราคาของผู้รับจ้าง พร้อมแนบรายละเอียดการเสนอราคาของบริษัท/ห้างหุ้นส่วน
๕. สำเนาสัญญาจ้าง
๖. สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการจ้าง
๗. สำเนาหลักฐานการตรวจรับงานงวดสุดท้าย
๘. ข้อมูลรายละเอียดบัญชีพัสดุภัณฑ์ (อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง และครุภัณฑ์)
๙. แบบฟอร์มประวัติ (ทบ.๔๖๗-๐๑๐, ทบ.๔๖๗-๐๑๑, ทบ.๔๖๗-๐๒, ทบ.๔๖๗-๐๑๓) จำนวน ๑ ชุด
๑๐. ผังบริเวณ (แสดงจุดก่อสร้าง)
๑๑. สำเนาหลักฐานการประมาณการราคาไฟฟ้า - ประปา ภายนอก ของการไฟฟ้าและการประปา
จำนวน ๑ ชุด (กรณีผู้รับจ้างเป็นผู้ไปปรานติดต่อและว่าจ้าง การไฟฟ้าและการประปา ดำเนินการ)

- ยย.ทบ. ส่งประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง พร้อมผังบริเวณให้กับหน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง
ที่ขอขึ้นทะเบียนประวัติ และให้หน่วยดำเนินการจ้างเหมา ส่งประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้างฉบับจริงให้กับ
หน่วยครอบครองอาคาร พร้อมสำเนาให้ มทบ. ทราบด้วย - ผู้ควบคุมงาน นำแผ่นป้ายทะเบียน
สินทรัพย์ (อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง) ไปติดตั้งให้กับอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่ขึ้นทะเบียนประวัติ
- หน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ติดแผ่นป้ายหมายเลขประจำอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ตามแบบที่
ยย.ทบ. กำหนด

ผู้ควบคุมงานฯ รายงานขอขึ้นบัญชีคุม สป. แต่ละสายยุทธบริการ พร้อมแนบหลักฐานประกอบให้

ศูนย์ต้นทุนของหน่วยที่ดำเนินการจ้างเหมา รายงานขอโอนสินทรัพย์ถาวรในระบบ GFMS ของศูนย์
ต้นทุน ให้เป็นสินทรัพย์ถาวรของ ยย.ทบ. พร้อมแนบหลักฐานประกอบให้ครบถ้วน (ตามระเบียบ ทบ.
ว่าด้วยการควบคุมสินทรัพย์จากการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๕)

๒. กรณีที่ ยย.ทบ. เป็นผู้แทน ทบ. ดำเนินการจ้างเหมา ฯ

ผู้ควบคุมงานก่อสร้างดำเนินการขอขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ตามระเบียบ ทบ. ว่าด้วยการบริหารจัดการที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๖ หมวด ๓ ข้อ ๓๒.๒

ขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง (ผทป.กทต.ยย.ทบ.)

หลักฐานประกอบการขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง

๑. สำเนาอนุมัติ ผบ.ทบ. และแผนจัดหา
๒. สำเนาความมุ่งหมายงานก่อสร้าง ได้แก่ วัตถุประสงค์, เงื่อนไขและวัสดุที่ใช้ในงานก่อสร้างและแบบรูปที่ใช้
๓. สำเนาอนุมัติของผู้มีอำนาจสั่งจ้าง
๔. สำเนาใบเสนอราคาของผู้รับจ้าง พร้อมแนบรายละเอียดการเสนอราคาของบริษัท/ห้างหุ้นส่วน
๕. สำเนาสัญญาจ้าง
๖. สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการจ้าง
๗. สำเนาหลักฐานการตรวจรับงานงวดสุดท้าย
๘. ข้อมูลรายละเอียดบัญชีพัสดุภัณฑ์ (อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง และครุภัณฑ์)
๙. แผ่นป้ายทะเบียนสินทรัพย์ (อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง)
๑๐. แบบฟอร์มประวัติ (ทบ.๔๖๗-๐๑๐, ทบ.๔๖๗-๐๑๑, ทบ.๔๖๗-๐๒, ทบ.๔๖๗-๐๑๓) จำนวน ๑ ชุด
๑๑. ผังบริเวณ (แสดงจุดก่อสร้าง)
๑๒. สำเนาหลักฐานการประมาณการราคาไฟฟ้า - ประปา ภายนอก ของการไฟฟ้าและการประปา จำนวน ๑ ชุด (กรณีผู้รับจ้างเป็นผู้ไปปรานติดต่อและว่าจ้าง การไฟฟ้าและการประปาดำเนินการ)

- ยย.ทบ. ส่งประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง พร้อมผังบริเวณให้กับหน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง
- ผู้ควบคุมงานนำแผ่นป้ายทะเบียนสินทรัพย์ (อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง) ไปติดตั้งให้กับอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่ขึ้นทะเบียนประวัติ
- หน่วยครอบครองอาคารสำเนาประวัติให้ มทบ. ทราบด้วย
- หน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ติดแผ่นป้ายหมายเลขประจำอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ตามแบบที่ ยย.ทบ. กำหนด

๓. กรณีที่หน่วยทหารช่าง ดำเนินการก่อสร้าง

ผู้ควบคุมงานก่อสร้างประสานหน่วยศูนย์ต้นทุน เพื่อดำเนินการขอรหัสสิทธิ์ และดำเนินการขอขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ตามระเบียบ ทบ. ว่าด้วยการบริหารจัดการที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๖ หมวด ๓ ข้อ ๓๒.๓

ขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง (ผทบ.กทต.ยย.ทบ.)

หลักฐานประกอบการขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง

๑. สำเนาอนุมัติ ผบ.ทบ. และแผนจัดหา
๒. สำเนาหนังสือ สปช. สั่งจ่ายงบประมาณ (วัสดุ/เบี้ยเลี้ยง/สป.๓/ค่าซ่อม)
๓. สำเนาบัญชีรายการประมาณราคาก่อสร้าง (ปร. ๕-๖)
๔. สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการจ้าง หรือคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ (ถ้ามี)
๕. สำเนาหลักฐานการตรวจรับงานงวดสุดท้าย
๖. ข้อมูลรายละเอียดบัญชีพัสดุภัณฑ์ (อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง และครุภัณฑ์) รวมเงิน = ข้อ ๒
๗. แบบฟอร์มประวัติ (ทบ.๔๖๗-๐๑๐, ทบ.๔๖๗-๐๑๑, ทบ.๔๖๗-๐๒, ทบ.๔๖๗-๐๑๓) จำนวน ๒ ชุด
๘. ผังบริเวณ (แสดงจุดก่อสร้าง)
๙. สำเนาหลักฐานการประมาณการราคาไฟฟ้า - ประปา ภายนอก ของการไฟฟ้าและการประปา จำนวน ๑ ชุด (กรณีหน่วยทหารช่างประสานติดต่อและว่าจ้างการไฟฟ้า และการประปา ดำเนินการ)

- ยย.ทบ. ส่งประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง พร้อมผังบริเวณให้กับหน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง
- หน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง จัดทำและติดแผ่นป้ายทะเบียนสิทธิ์ (อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง) พร้อมสำเนาให้ มทบ. ทราบด้วย
- หน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ติดแผ่นป้ายหมายเลขประจำอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ตามแบบที่ยย.ทบ. กำหนด

หน่วยทหารช่างกรอกแบบฟอร์มพร้อมแนบหลักฐานประกอบให้ครบถ้วน ส่งให้หน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง เพื่อย่างานขอขึ้นบัญชีคุม สป. แต่ละสายยุทธบริการ

ศูนย์ต้นทุนของหน่วยทหารช่าง รายงานขอโอนสิทธิ์ถาวรในระบบ GFMS ของศูนย์ต้นทุนให้เป็นสิทธิ์ถาวรของ ยย.ทบ. พร้อมแนบหลักฐานประกอบให้ครบถ้วน (ตามระเบียบ ทบ. ว่าด้วยการควบคุมสิทธิ์จากการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๕)

๔. กรณีที่หน่วยดำเนินการก่อสร้างเองหรือได้จากการบริจาค

หน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ดำเนินการขอขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ตามระเบียบ ทบ. ว่าด้วยการบริหารจัดการที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๖ หมวด ๓ ข้อ ๓๒.๔

ขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง (ผทป.กทต.ยย.ทบ.)

กรณี หน่วยได้รับบริจาคเงิน, หน่วยจัดหาเงินก่อสร้างเอง และใช้กำลังพลของหน่วยก่อสร้าง

หลักฐานประกอบการขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง

๑. สำเนาหนังสือแสดงการรับบริจาค (กรณีหน่วยได้รับบริจาคเงิน)
๒. สำเนาอนุมัติ ผบ.ทบ. ในการขอใช้พื้นที่ก่อสร้าง ฯ
๓. สำเนาบัญชีรายการประมาณราคาก่อสร้าง
๔. สำเนาแบบบูรณาการการก่อสร้างที่รับรองโดยสถาปนิก และวิศวกร
๕. สำเนาใบประกอบวิชาชีพสถาปนิก และวิศวกร พร้อมลงนามรับรองสำเนาถูกต้อง
๖. บัญชีรายละเอียดงานก่อสร้าง (อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง และครุภัณฑ์)
๗. รูปถ่ายอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่ขอขึ้นทะเบียนประวัติ
๘. แบบฟอร์มประวัติ
๙. ผังบริเวณ (แสดงจุดก่อสร้าง)

กรณี ได้รับบริจาคอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง จากบริษัท/ห้างหุ้นส่วน เอกชน หรือบุคคลภายนอก

หลักฐานประกอบการขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง

๑. สำเนาอนุมัติ ผบ.ทบ. ในการขอใช้พื้นที่ก่อสร้าง
๒. เอกสารอนุมัติของ ผบ.ทบ. หรือผู้มีอำนาจให้รับบริจาค โอน แลกเปลี่ยน
๓. เอกสารการส่งมอบอาคารให้กับกองทัพบก
๔. สำเนาใบเสนอราคาของผู้รับจ้าง พร้อมแนบรายละเอียดการเสนอราคาของบริษัท/ห้างหุ้นส่วน
๕. สำเนาแบบบูรณาการ
๖. สำเนาใบตรวจรับมอบงาน
๗. บัญชีรายละเอียดงานก่อสร้าง (อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง และครุภัณฑ์)
๘. รูปถ่ายอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ที่ขอขึ้นทะเบียนประวัติ
๙. แบบฟอร์มประวัติ
๑๐. ผังบริเวณ (แสดงจุดก่อสร้าง)

ยย.ทบ. ขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง และดำเนินการส่งให้ กง.ทบ. ทำการบันทึกสินทรัพย์ที่ไม่มีการจัดหาผ่านระบบจัดซื้อจัดจ้างในระบบ GFMIS (ตามระเบียบ ทบ. ว่าด้วยการควบคุมสินทรัพย์จากการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๗)

กง.ทบ. ดำเนินการบันทึกสินทรัพย์ถาวรในระบบ GFMIS และแจ้งกรมฝ่ายยุทธบริการหรือกองฝ่ายกิจการพิเศษ ที่รับผิดชอบในสิ่งอุปกรณ์, ศูนย์ต้นทุน และหน่วยเบิกจ่ายของศูนย์ต้นทุนดังกล่าวทราบ (ตามระเบียบ ทบ. ว่าด้วยการควบคุมสินทรัพย์จากการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๗.๑.๓)

- ยย.ทบ. บันทึกทรัพย์สินที่รับจาก กง.ทบ. ลงในประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง และส่งประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้างพร้อมผังบริเวณ ให้กับหน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง
- หน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง จัดทำและติดแผ่นป้ายทะเบียนสินทรัพย์ (อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง) และติดแผ่นป้ายหมายเลขประจำอาคาร/สิ่งปลูกสร้างตามแบบที่ ยย.ทบ. กำหนด พร้อมสำเนาประวัติให้ มทบ. ทราบด้วย

๕. กรณีที่หน่วยได้รับการโอนจากหน่วยงานภายนอก ทบ. การแลกเปลี่ยนหรือกรณีอื่นใดที่มีไขจากการจัดหาผ่านระบบการจัดซื้อจัดจ้าง

หน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ดำเนินการขอขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ตามระเบียบ ทบ. ว่าด้วยการบริหารจัดการที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๖ หมวด ๓ ข้อ ๓๒.๔

ขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง (ผทป.กทต.ยย.ทบ.)

หลักฐานประกอบการขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง

๑. สำเนาอนุมัติ ผบ.ทบ. ในการขอใช้พื้นที่ก่อสร้างฯ
๒. เอกสารอนุมัติของ ผบ.ทบ. หรือผู้มีอำนาจให้รับบริจาค โอน แลกเปลี่ยน
๓. เอกสารการส่งมอบอาคารให้กับกองทัพบก
๔. สำเนาใบเสนอราคาของผู้รับจ้าง พร้อมแนบรายละเอียดการเสนอราคาของบริษัท/ห้างหุ้นส่วน
๕. สำเนาแบบรูปรายการ
๖. สำเนาใบตรวจรับมอบงาน
๗. บัญชีรายละเอียดงานก่อสร้าง (อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง และครุภัณฑ์)
๘. รูปถ่ายอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ที่ขอขึ้นทะเบียนประวัติ
๙. แบบฟอร์มประวัติ
๑๐. ผังบริเวณ (แสดงจุดก่อสร้าง)

ยย.ทบ. ขึ้นทะเบียนประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง และดำเนินการส่งให้ กง.ทบ. ทำการบันทึกสินทรัพย์ที่มีไขการจัดหาผ่านระบบจัดซื้อจัดจ้างในระบบ GFMIS (ตามระเบียบ ทบ. ว่าด้วยการควบคุมสินทรัพย์จากการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๗)

กง.ทบ. ดำเนินการบันทึกสินทรัพย์ถาวรในระบบ GFMIS และแจ้งกรมฝ่ายยุทธบริการหรือกองฝ่ายกิจการพิเศษ ที่รับผิดชอบในสิ่งอุปกรณ์, ศูนย์ต้นทุน และหน่วยเบิกจ่ายของศูนย์ต้นทุนดังกล่าวทราบ (ตามระเบียบ ทบ. ว่าด้วยการควบคุมสินทรัพย์จากการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๗.๑.๓)

- ยย.ทบ. บันทึกรหัสสินทรัพย์ที่ได้รับจาก กง.ทบ. ลงในประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง และส่งประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้างพร้อมผังบริเวณ ให้กับหน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง
- หน่วยครอบครองอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง จัดทำและติดแผ่นป้ายทะเบียนสินทรัพย์ (อาคาร/สิ่งปลูกสร้าง) และติดแผ่นป้ายหมายเลขประจำอาคาร/สิ่งปลูกสร้างตามแบบที่ ยย.ทบ. กำหนด พร้อมสำเนาประวัติ ให้ มทบ. ทราบด้วย

หมายเหตุ

หลักฐานอ้างอิง

๑. ระเบียบ ทบ. ว่าด้วยการควบคุมสินทรัพย์งานพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๗

๒. ระเบียบ ทบ. ว่าด้วยการบริหารจัดการที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๖